საქართველო

მიიღება განცხადებები

სტრიქონი პეტიტი 1-ლ გვერდზე 4 მანეთი მე-4-ე გვერდზე—3 მანეთი. გარეშე ცნობები შეთანხმებით სტრიქონზე ორა ნაკლებ 6 მან.
სამგლოვიარო განცხადება—120 მან. 30 სტრიქონის. ორი საათის შემდეგ სტამბაში 150 მან.

გაზეთის გამოწერა ერთი წლით 1000 მან. შეიძლება ნაწილ-ნაწილად გადახდა.
6 თვით 600 მ., 3 თვით 300 მან.
კონტორა ღიაა 9 ს.—3 ს. და საღ. 5—7 ს. უქმე დღეებში კონტორა დაკეტილია.
კონტორის ტელეფ. 15—73.

ყოველდღიური გაზეთი. ხუთშაბათი, თებერვლის 19 1920 წ. № 37. ფასი 4 მან.

ღრმა მწუხარებაში მყოფი მატო ბახვა გაბუნიას ასული აუწყებს ნათესავთ, მეგობრებს და ნაცნობთ, რომ ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ ქ. სენაკში გარდაიცვალა თავისი ძვირფასი და დაუვიწყარი მეუღლე

ბესარიონ ლუკას ძე ხოფერია

რომლის გამოსვენება მოხდება ბინიდან 21 თებერვალს. დაკრძალვა ამავე დღეს, ნაშუადღევის 3 საათზე სოფ. მხეფში, მთავარანგელოზის ეკლესიის გალავანში:
2863 1—1

ღრმად დამწუხრებულნი ილარიონ ივანეს ძე რატიანი და შვილები პლატონ და ივანე აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთა გარდაცვალებას მათთვის დაუვიწყარის პირველის მეუღლისა და უკანასკნელთა დედის

ვარდიკო პავლეს ასულისა

დაკრძალვა მოხდება შაბათს, 21 თებერვალს კონტროლის მაცხოვრის ეკლესიის გალავანში.
2864 2—1

სახელმწიფო თეატრი

ცვლახიშვილის ხელმძღვანელობით.

საყველიერო რეპერტუარი.

პარასკევს, თებერვლის 20-ს
დილით — **დემონი**
საღამოთი — მ. იანსას ბენეფისი — **პიკის ქალი**

შაბათს, თებერვლის 21-ს
დილით — **ჰენზელ და გრეტელი**
საღამოთი — ოპერა მუშებისათვის — **ქეთო და კოტე**

კვირას, თებერვლის 22-ს
დილით — **ჩერევიჩკი**
საღამოთი — ა. წუწუნავას წარმოდგენა „აბეს ლომ და ეთერი"

კინემო მინიონი — თებერვლის 19, 20, 21-ს

მხოლოდ სამი დღით
მნახველთა თხოვნით!
!!ახალი ეკზემპლიარი!!

ოდეტტ
(ქალი მორფის ბიმლებ)

გრაფინია ოდეტის როლში ულამაზე[...] ტინი. მომხიბლავი თამაში გენიალუ[...] გ. სარდუს სახელგანთქმულ ნაწარმ[...] რივი სიმდიდრე დადგმის, დიდძალი[...] ბი, როგორც ბრწყინვალე დღესასწ[...] სცენები, ყვავილთა ბრძოლა ნიცცა[...] სიმდიდრე ჩაცმულების და მოსართ[...] ამან უზრუნველჰყო სურათი „მორფის მიმლების ქალი"[...] დიდი სახელი.

ქ. ტფილისის კინემატოგრაფის „ალკრე"

მიხეილის ალკრე
პლეხანოვის ქუჩა, 91.

პირველი ეკრანზე მხოლოდ სამი დღით თებერვლის 17, 18, 19-ს მხატვრული კინო-დრამა 5 მოქ.

ეშმაკის მოწამლული
(ეპიზოდი მოწამლული)

უმთავრეს როლში იტალიის მშვენება ლედა გაზი.
ყოველ დღე სიმფონიური ორკესტრი. დასაწყისი 5 ნახ. ს.

1-ლ მარტიდან თბილისში გამოვა ყოველკვირეული გაზეთი

„სასოფლო გაზეთი"

„სასოფლო გაზეთს" ექნება შემდეგი განყოფილებანი: საშინაო და საგარეო პოლიტიკა, მებაღეობა და მევენახეობა, მესაქონლეობა, მეფრინველეობა და მეფუტკრეობა, კოოპერაცია, სახალხო განათლება, სახალხო მკურნალობა, სასოფლო ცხოვრება.

„სასოფლო გაზეთში" მონაწილეობას იღებენ მცოდნე სპეციალისტები და გამოცდილი მეურნენი.

რედაქცია თავის მკითხველებს მიაწვდის რჩევას და დარიგებას იურიდიულ, სამკურნალო და სამეურნეო საკითხებში.

გაზეთს რედაქტორობს ნიკო კაიშაური.

რედაქცია იმყოფება დამფუძნებელ კრების (სასახლის) ქუჩაზე № 5, გაზეთ „საქართველოს" ბინაზე. გაზეთის ფასი თვიურად 8 მან. თითო ნომერი 2 მან.
4 3 3

ქიმერიონი
ქართველ მწერალთა კლუბი
(რუსთაველის პრ., 21, ყოფ. „ანონა")

1 ს.—5 საათ. სადილი

დღეისთვის დანიშნული 6 ევროპიული ნოვის წარმოდგენა გადიდო ოთხშაბათისთვის, თებერვლის 23 ს.

ოთხშაბათიდან თებერვლის 18-დან დიდი ექსპრომტის საღამოები.

ს დილობისას და საღამოს პროგრამის დროს ორკესტრთან ერთად თამაშობს ახლახან ჩამოსული ცნობილი ციმბალისტი დმიტრი მარუნსკო.

დასაწყისი ღამის 10 ს.

ანონსი შაბათს თებერვალს 21-ს დიდი მასკარადი.

ქართული კლუბი

ხუთშაბათს 19 თებერვალს
რუსეთიდან ჩამოსული ჟურნალისტი

დ. ზავრიევი

წაიკითხავს ლექციას

რა ხდება საზოგადოდ რუსეთში

ლექცია უფასოა. დასაწყისი 9 ს.
კლუბში შესვლა საზოგადო წესით.
20 2—2

მაქსიმე ონისიმის ძე

ბაქრონია

აუწყებს თავის პატივცემულ კლიენტებს და ნაცნობთ, რომ მის ბინაზედ (სასამართ. ქ., სახ. № 52, შესავალი არშაკუნის ქუჩაზედით), ისევ დაიდგა მისი ძველი

ტელეფონი № 9—25

რომლითაც ის სარგებლობდა 9 წლის განმავლობაში.

განცხადებების მიღება

ყველა გაზეთებში და საკომისიო მოვლობილობანი.
კონტორის („განათლება") ტელეფონი წინანდელია 3—44.

ქართული კლუბი

კვირას თებერვლის 22-ს
ნინო ჩხეიძის მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება:

ციცინათელა

4 მოქ. ნ. შიუკაშვილის.

მონაწილეობენ: ნ. ჩხეიძე, ე. ციმაკურიძე, ბ. გამრეკელი, ბ. ბ. მ. ქორელი, მ. ქიაურელი გ. სარჩმელიძე, დ. ძნელაძე, ა. ვასაძე, შ. ღამბაშიძე და სხ.

პიესას დადგამს მ. ქორელი. დასაწყ. 9 ს.
კლუბში შესვლა საზოგადო წესით
21—3—2

მეორე ქართული კლუბი

(პლეხანოვის პროსპექტი № 129)

ხუთშაბათს, 19 თებერვალს ქ-ნ ელ. ჩერქეზიშვილის, ვახო აბაშიძის და ტასო აბაშიძის მონაწილეობით წარმოდგენილ იქნება

არშინ მალ-ალან

ოპერეტა 4 მოქმედებად.

ოპერეტაზე შესვლა უფასოა

სტუმრები შედიან საზოგადო წესით. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.
ხვალ კაპელა არაყიშვილის ლოტბარობით.
24 1—1

ქართული კლუბი

კვირას, 22 თებერვალს, დილის 11 საათზე
დანიშნულია კლუბის წევრთა

„საზოგადო კრების გაგრძელება"

23 2—1

მოითხოვეთ ჩაქრიბაძის კახური ღვინო

ფირმის მიერ მონაწილეებად მიწვეულები არიან გურჯაანის საუკეთესო მევენახეები.
2862 10 1

სახელოვნო სამხატვრო უპარტიო ჟურნალი

„თეატრი და ცხოვრება"

გამოდის ყოველ კვირა დასურათებული. ფასი 10 მან.

მიიღება ხელის მოწერა: თბილისი, ბაზრის ქ. № 20 იოსებ იმედაშვილს.
0 10—1
რედაქტორ-გამომცემელი იოსებ იმედაშვილი.

იყიდება
გომბორში
(თბილისის მაზრა) ყოფილი ფოსტის სადგური

ქვითკირის სახლი შვიდ ოთახით, საჩეხით, ბოსტნით.

ცნობების მიღებისთვის მიმართეთ: ყორღანოვის ქ. № 22, დილის 8-ს და 10 ს. აგრეთვე იყიდება ყოველგვარი რკინეულობა პანასევიჩის ქუჩაზე № 13.
2866 2—1

პირველ ხარისხოვანი რესტორანი

„ტაშირი"

შტაბის ქ. № 6, პუშკინის სკვერის პირდაპირ

ჩაბარდა ახალ პატრონებს.

ყოველ დღე სადილი ცნობილ კულინარ ლავრენტის ხელმძღვანელობით. სხვა და სხვა საუზმე, ვახშამი, ევროპიული და აზიური. ყოველგვარი სასმელი დაკლებულ ფასებში.

2868 10 1
პატივისცემით დმ. გიგიბერია და მ. კაზიშვილი.

„პოლიტიკური ინტრიგა"

სომხური გაზეთი „არაჩი" ბრალსა სდებს არტაანის ოლქში მყოფ ქართველ ოფიცრებს, თითქოს ისინი სომხეთის მთავრობის [...] ტიკურ ინტრიგას ეწეოდნენ ოლქის იმ ნაწილში, სადაც დღეს-დღეობით სომხეთის ხელისუფლებაა გავრცელებული. და გაზეთი ამ ინტრიგებით ხსნის სომხეთის საბატონო არტაანის ოლქის მეტად მღელვარე სულიერ განწყობილებას.

სომხური გაზეთი ვერ დამალავდა, რომ არტაანის სომხურ ნაწილში საქმეები ძლიერ ცუდად მიდის; რომ იქ მეტად ხშირია მცხოვრებთა აწიოკება, ხშირია მათი დარბევა და ჯოგების მოტაცება და რომ იქ მაუზერისტების ექსპედიცია იგზავნება ხალხის სატეროროდ.

დიახ! არტაანის სომხურ ნაწილში მცხოვრებთა აშკარა დრტვინვა და უკმაყოფილებაა. ეს გარემოება, რა თქმა უნდა, სომხეთის პრესტიჟის დამაზიანებელია, იგი პროტესტია სომეხთა ბატონობის წინააღმდეგ და მის განვითარებას ბუნებრივად მოაქვს სომხეთის ხელისუფლების არცნობა და უარყოფა.

ეს საჯარო ფაქტებია, ცოცხალი სინამდვილე, რომლის დამალვა თვით ამ ხელობაში დაგეშილ დაშნაკელებსაც არ ძალუძთ და სწორედ იმიტომ რომ ფაქტების მიჩქმალვა არ შეიძლებოდა, საჭირო იყო ამ ფაქტის ისეთი ახსნა, რომ, რაც შეიძლება, ნაკლები ჩრდილი მიჰყენებოდა სომხეთის ადმინისტრაციის და თვით სომხეთის ბატონობის პრინციპს. შედარებით სინამდვილის დამალვის სიძნელესთან, ეს ადვილი საქმე იყო და სათნოიანმა „არაჩმაც" ისე გამოიყვანა, თითქოს ეს ამბები სულ ქართველი ოფიცრების საქმე ყოფილიყოს, რომ ქართველები არა სომეხთა ადმინისტრაცია და სომხეთის კვერთხი მეტად საყვარელი და სადიდებელი იქნებოდა არტაანის სომხურ ნაწილის მცხოვრებთათვისო!

ეს სხვათა დასანახათ შეთხზული ახსნა თვით „არაჩს" ტკბილად ვერ დააძინებს, სწორედ იმიტომ რომ ეს მისგან შეთხზული სინამდვილეა. შეიძლება „არაჩი" ყველაფერს გაექცეს, მაგრამ იგი სინამდვილის ძალას ვერ გაექცევა. ეს სინამდვილე იმაში მდგომარეობს, რომ არტაანის მკვიდრნი თავიანთ დიდს უმრავლესობაში ქართველი მაჰმადიანები—სომხეთის ბატონობას ვერ ურიგდებიან და თავიანთი სამკვიდრებელი სომხეთის ტერიტორიად ვერ წარმოუდგენიათ. აქ არის ტრადიციული პსიხოლოგიური შეურიგებლობა და ჟკუსროლა სხვისი უღლისა. ამ ბუნებრივ სულიერ-განწყობილებას [...] სომხეთის [...] პრული და მოურიდებელი ქცევა. ეს ცხადი გასაგებია. რადგან სომხეთის მთავრობას არ ჰქონდა პსიხოლოგიური რწმუნება არტაანზე თვის ბატონობის კანონიერობისა და არც იმისთვის რომ არტაანის მკვიდრნი დამშვიდებით შეხვდებოდნენ არტაანში სომხეთის ხელისუფლების დამყარებას, ამიტომაც მან იმ თავითვე რეპრესიებსა და მაუზერებს მიაშურა. ამ გარემოებამ, როგორც მოსალოდნელი იყო, ფიცხი და აქტიური გამოსახულება მისცა არტაანის მკვიდრთა სულისკვეთებას და მიდრეკილებას. ისტორიულად ქართული ტერიტორია, და ეთნოგრაფიულად ქართველებით დასახლებული—არტაანი ვერ შეურიგდება სომხეთის ფარგალში მოქცევას, როდესაც გვერდით ჰყავს დამოუკიდებელი საქართველო და მისი სუვერენული მთავრობა! და გვაქვს აუარებელი საბუთი იმისა, რომ არტაანის სომხური ნაწილის მკვიდრი ქართველობა საქართველოს ფარგალში შემოსვლისათვის იღწვის... არტაანის მკვიდრთ საქართველო უნდათ. ეს ასეც უნდა მოხდეს... არა მარტო ქართველობა, არამედ იქაური ბერძნობა და მალაკნობაც საკუთარის თაოსნობით ჩვენსკენ მოისწრაფვიან და ითხოვენ საქართველოს საზღვრებში მოქცევას. ეს ბუნებრივი მიმდინარეობაა და ამას ვერავითარი ძალა ვერ შეაჩერებს, ხოლო ყველაზედ ნაკლებ მტკვრის მარჯვენა ნაპირის არტაანში გამოგზავნილი მაუზერისტების სეირნობა.

ამგვარსავე მდგომარეობაშია სომხეთი ოლთისის ოლქშიაც. თანახმად იმ გამიჯვნისა, რომელიც გენერალ ტონსონის თაოსნობით მოხდა და რომლის გადასინჯვა აუცილებელია, ხსენებულ მხარეში წესიერებისა და სამართლიანობის აღსადგენათ, ოლთისის ოლქი, ინგლისელების გასვლის შემდეგ, სომხეთს ჩაუვარდათ ხელში. მაგრამ სომხობა ოლთისის მკვიდრებმა არ გაიკარეს და მისი ადმინისტრაცია არა შეუშვეს. დღეს ოლქი ავტონომიურად არსებობს სერვერბეგის მეთაურობით.

ამგვარათ, მთელს ამ მხარეში არა ხელოვნური ინტრიგები მუშაობს სომეხთა ბატონობის იდეის წინააღმდეგ, არამედ ამ მხარის მთელი ისტორიული ტრადიცია და თანამედროვე ეთნო-

ცენტრობანკის

აქციებზე ხელის მოწერა და ფულის მიღება სწარმოებს მხოლოდ

დღეს 19 თებერვალს და ხვალ 20 თებერვალს

თბილისში—სამეურნეო ბანკში, „კოსმოსის“ კონტორაში და ცენტრი. ბანკის გ[illegible]ნაზე

საქართველოს ყველა ქალაქებსა და დაბებში ადგილობრივ ბ ნკებში და საკრედიტო დაწესებულებებში.

20 თებერვლის შემდეგ აქციები აღარავის მიეცემა

ახლა უნდა იქნას შემოტანილი თითო აქციაზედ—500 მ. და საორგანიზაციო ხარჯი 50 მ. სულ 550 მან.

აქციონერთა საზოგადო კრება დანიშნულია თბილისში გამგეობისა და საბჭოს წევრთა ასარჩევად. ცენტრობანკის ბინაზე პუშკინის ქ. № 3. კვირას 29 თებერვალს დღის 12 საათზე.

მთავარი საორგანიზაციო კომიტეტი

დ ღ ე ს:

იაპონიამ საქართველოს დამოუკიდებლობა აღიარა.
ელჩების კონფერენცია რუსეთის საკითხის განხილვას შეუდგა.
გერმანიის დამნაშავეთა გასამ რთლება ლაიპციგის სასამართლოში მოხდება
იაპონელები რუსეთის საქმეებში ჩარევაზე უარს აცხადებენ.
უმაღლეს სასამართლოში კაიოს საქმეზე კამათი დაიწყო.

—

წ ე რ ი ლ ე ბ ი:
მეთაური—„პოლიტიკური ინტრიგები“.
— ვაჭრობა მრეწველობა.

გრაფიული შინაარსიც,—და როგორც დასკვა ამისა აქ მოსახლეთა სუბიექტიური ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი შემეცნება!

[illegible] სამყაროვან დროშის ჩასარჭობათ არტაანისა და ოლთისის საზღვრებზე.

ეს ჩვენი უმახლობელესი მისაღწევარია და მივაღწევთ კიდეც.

საქართველოს დამოუკიდებლობის იაპონიის მიერ აღიარება.

ბ-ნ აკ. ჩხენკელისაგან საგარეო საქმეთა მინისტრმა დეპეშა მიიღო საზღვარ გარეთიდან რომ იაპონიამ ოფიციალად აღიარა საქართველოს დამოუკიდებლობა და შეუერთდა უმაღლეს საბჭოს დადგენილებას.

საქართველოს დამოუკიდებლობის მილოცვანი

ოსმალთა პარლამენტის პრეზიდიუმისა

ოსმალეთის დეპუტატთა პალატამ შემდეგი ტექსტი გამოუგზავნა თვის 22 იანვრის სხდომის ჟურნალიდან ამონაწერი. თავმჯდომარეობს უხუცესი თავმჯდომარე ბულუს, დეპუტატი ილიაზ ეფენდი აბდულაჰ სუზი ბეი (ანატოლია): ეს არის პატივცემულმა ბულუს დეპუტატმა მამედ ბეიმ შემოიტანა წინადადება. მე უერთდები ამ უკანასკნელს [illegible]—იშვა ძმური სახელმწი-[illegible] ქვას სურვილით ამ სახელმწიფოს ბედნიერ აყვავებისათვის. მიიღეთ ეს წინადადება. გაეგზავნოს აზერბაიჯანის პარლამენტს დეპეში, ოტომანის პარლამენტის გულწრფელი და საუკეთესო სურვილებით. იშვა მეორე სახელმწიფოც. მართალია ჩვენ არა ვართ ახლო მეზობლები, ეს სახელმწიფო თავის არსებობით მოწოდებულია შეიქნას რუსეთის ახალ საფრთხ ს ბარიერათ. მის მოქალაქეთა შორის ბევრი მაჰმადიანია. ამხანაგები მიხვდებიან რასაკვირველია რომ მე ვლაპარაკობ საქართველოზედ. შემომაქვს წინადადება გაეგზავნოს საქართველოს მთავრობას ასეთივე მილოცვა. (ტაში და .. მოწონება).

მთიელ ხალხთა კავშირისა ოხმალეთში

ოსმალეთის მთიელ ხალხთა კავშირმა შემდეგი მილოცვა გამოუგზავნა საქართველოს მთავრობას:

„ოსმალეთში მცხოვრებ მთიელთა და ჩერქესთა ხალხის სახელით გილოცავთ ანტანტის მიერ საქართველოს დამოუკიდებლობის ცნობას“.

დამფუძნებელი კრება

თებერვლის 17-ის ხხდომა.

სხდომა დაიწყება თორმეტის ნახევარზე. თავმჯდომარეობს დამფუძნებელ კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი ალექსანდრე ლომთათიძე. მდივნობს ქრისტინე შარაშიძის ასული. პრეზიდიუმში ექვ. თაყაიშვილი.

მისალმება იტალიის სამოქალაქო მისიისადმი.

(წარმომადგენელთა სავარძლები უჭირავს იტალიის სამოქალაქო მისიას სენატორ კონტის მეთაურობით).

თავმჯდომარე. ესალმება მისიას და უსურვებს ნაყოფიერ მუშაობას იტალიის და საქართველოს ეკონომიურად დასაახლოვებლად.

(მისიას კრება ტაშით და ოვიაციებით ეგებება).

ოსმალეთის პარლამენტის დეპეშა.

მდივანი. კითხულობს ოსმალეთის პარლამენტის დეპეშას, რომლითაც ოსმალეთი სცნობს საქართველოს დამოუკიდებლობას.

დეკრეტი დამფუძნებელი კრების არჩევნების დებულების დამატებისა.

ი. ფირცხალაიშვილი მოახსენებს კრებას ცენტრალ საარჩევნო კომისიის სახელით, რომ სოხუმის ოლქში არჩევნები უნდა მოხდეს მარტში. ოლქი დაიყოფა ოთხ სამაზრო საარჩევნო ერთეულად. შესდგება ოთხი სამაზრო საარჩევნო კომისია. ამის გარდა დამფუძნებელ კრების ცენტრალი საარჩევნო კომისია ითხოვს დამფუძნებელ კრებისგან არჩევნების ვადის 6 თვით განაგრძობას.

ეს შუამდგომლობა გამოწვეულია იმ გარემოებით, რომ სხვა და სხვა დარჩენილ კუთხეებში არჩევნების მოსახდენად საჭიროა კიდევ დიდი დრო და ამიტომ ცენტრალი საარჩევნო კომისია ითხოვს, რომ არჩევნების ვადა განუგრძელოთ 6 თვით.

დეკრეტი კამათს არ იწვევს კრება მას ღებულობს.

განგრძობა მსჯელობისა მიწადმოქმედების სამინისტროს დაწესებულებათა თანამდებობის პირთა ჯამაგირის ახალი ნორმების დეკრეტის შესახებ.

ლეო შენგელაია (ს. რ.) მიწადმოქმედების უწყება არაფერს არ აკეთებს და ჩვენ არა გვაქვს უფლება შტატი დავამტკიცოთ.

ჩვენი ქვეყანა უმთავრესად მიწის მეურნეობის ქვეყანაა და მიწადმოქმედების სამინისტროს რომ საჭირო უნარი გამოეჩინა ჩვენში ეკონომიური მდგომარეობა უნდა განმტკიცებულიყო მიწად მოქმედების სამინისტროს დღემდის არ დაუმთავრებია მიწის კონფისკაცია. ამის გამართლება არაფრით არ შეიძლება. ჩვენში არ ყოფილა ის მთავარი დაბრკოლებანი, რომელნიც თან სდევენ საერთოდ მიწის რეფორმას. ჩვენში არ ყოფილა ისეთი პოლიტიკური განწყობილება, რომელიც ხელს შეუშლიდა მიწის რეფორმის გატარებას, ჩვენში, ის კლასი, რომელსაც უნდა ჩამოერთვას მიწა, არ ყოფილა იმდენად ძლიერი რომ მას წინააღმდეგობა [illegible] რეფორმის [illegible] გატარებისათვის. ჩვენში არ ყოფილა არც ფინანსიური დაბრკოლება ამ რეფორმის გატარებისათვის. პირიქით მეტიც იხარჯებოდა. მაშასადამე ტრაფარეტია მინისტრის სიტყვები რომ ობიექტიური პირობები გვიშლიდა ხელსო აქ მინისტრმა ისიც კი სთქვა, რომ ჩვენ ომი გვქონდა და ისიც გვიშლიდა ხელსო. თითქოს ომს მიწადმოქმ. სამინისტ. აწარმოებდეს. რასაკვირველია აქ ომით გამოწვეული ობიექტიური პირობები არაფერს შუაშია, თუ არაფერი არ კეთდება ეს სამინისტროს უილაჯობას მიეწერება.

მიწადმოქმედების მინისტრი ხომერიკი

ბ. ლეო შენგელაიას აქ წარმოთქმული სიტყვა იყო ზეპირი ლაპარაკი. ამიტომ მე აქ მის დასაჯერებლად არ გამოვდივარ. მან შეითვისა ლაპარაკის ისეთი მეთოდი, რომ მისი დაჯერება არც კი არაფერში შეიძლება. მე მსურს მხოლოდ ფაქტიური ცნობები მოგაწოდოთ. მინისტრი დაწვრილებით აღნიშნავს თუ რამდენი ჰქონდა ნავარაუდევი სხვა და სხვა დარგის შემოსავალი მიწადმოქმედების სამინისტროს და რამდენია ფაქტიურად შემოსავალი ინვრამდის. მოლოდინი ყველგან გამართლებულია და ბევრგან ზედმეტიც არის შემოსული ინვრამდისაც კი.

მინისტრი აღნიშნავს, რომ სატყეო დარგშიც უკვე პროგრესიული შემოსავალი გვაქვს. ლეო შენგელაიას სიტყვაც კი სრულიად ცრუ ცნობებზე იყო დამყარებული.

გრ. გორგაძე. აღნიშნავს, რომ იგი იძულებულია გამოვიდეს ლ. შენგელაიას განცხადების გამო, თითქოს მმართველ პარტიის გამოეჩინოს სრული უილაჯობა. ორატორი თვალს ავლებს სოც.-დემოკრატიულ მოღვაწეობას აღნიშნავს, მისი აზრით, ს. დ. პარტიის უდიდეს საქმეებს და ამავე დროს სოც.-რევოლუციონერების სრულს უმოქმედობას.

თავმჯდომარე. შემოვიდა წინადადება შესწყდეს კამათი.

ლ. შენგელაია. ითხოვს კამათის გაგრძელებას და ჩვეულებრივ მეთოდის (კამათის შეწყვეტა მაშინ, როდესაც ს. დ. ფრაქციას გამოსავალი აღარ აქვს) უარყოფას.

ვ. ჟღენტი. მოითხოვს კამათის შეწყვეტას. ორატორი აღნიშნავს რომ დამფუძნებელ კრების წევრს შენგელაიას თუ სურს შეუძლიან შეიტანოს შეკითხვა ტყის უწესო ექსპლოატაციის შესახებ, დღეს კი აქ ეს საკითხი არ სდგას, რომ მის შესახებ კამათი განვაგრძოთ.

კამათი სწყდება.

მომხსენებელი ი. სალაყაია

მოახსენებს კრებას დეკრეტს მუხლობრივ და მიწად მოქმედების სამინისტროს შტატს.

დამფუძნებელი კრება მას უცვლელად ღებულობს.

დეკრეტი ტყიბულის მაღაროე ის სააქციო საზოგადოების „ნახშირა“-ს ქონების გამოსყიდვისა და ტყიბულის მაღაროების ხარჯთაღრიცხვის დამტკიცებისა.

ვ. ჟღენტი. მოახსენებს კრებას რომ [illegible] გზათა მინისტრის განკარგულებაში 12 მილიონი მანეთი ტყიბულის სააქციო საზოგადოების „ნახშირა“-ს მთელი ქონების შესასყიდათ და იმავე მაღაროებისთვის საჭირო ინვენტარის გასაახლებლად. ამავე დეკრეტით უნდა დამტკიცდეს ხსენებულ მაღაროების საექსპლოატაციო ხარჯთაღრიცხვა 1919 წ. ნოემბრის 1-დან 1920 წ. ივნისის 1-დის. აღნიშნულ საჭიროებისთვის გზათა მინისტრის განკარგულებაში უნდა გადაიდოს 33.537.440 მ. აქედან 4.900.000 მანეთი იქნება მაღაროების საოპერაციო თანხად.

ილია ნუცუბიძე (ს. რ.). წარმოდგენილი დეკრეტი ორ ნაწილისგან შესდგება. 1) შეეხება მაღაროების გამოსყიდვას, ხოლო 2) საექსპლოატაციო ხარჯთაღრიცხვის დამტკიცებას. ჩვენი ფრაქცია მომხრეა დეკრეტის მეორე ნაწილის, მაგრამ იგი კატეგორიულად წინააღმდეგია დეკრეტის პირველ ნაწილის. ფრაქციას შეუწყნარებლად მიაჩნია, რომ სააქციო საზოგადოება „ნახშირა“-ს მიეცეს რაიმე სასყიდელი მის ქონებაში.

ორატორი უკმაყოფილოა იმ გარემოებით, რომ დეკრეტს თან არ ახლავს განმარტებითი ბარათი „ნახშირა“-ს ქონების შესაძენად საჭიროა 12 მილიონ მანეთის გაცემის შესახებ.

გზათა მინისტრი ჭიჭინაძე მოახსენებს კრებას, რომ მთავრობაში წარმოდგენილი იყო დეკრეტი, რომელიც შეიცავდა მაღაროების საექსპლოატაციო ხარჯთაღრიცხვას. შემდეგ მოხდა მორიგება თვით ამ მაღაროების ქონების შეძენის შესახებ მეტად ხელსაყრელ ფასებში და წარდგენილ დეკრეტს სასწრაფოდ დაემატა პირველი ნაწილი. 1917 წ. მთავრობამ რეკვიზიციით ჩაიბარა ხსენებული მაღაროები და თვით აწარმოებდა ექსპლოატაციას. სააქციო საზოგადოებას, რომლის ხელშიც იყო ხსენებული მაღაროები, ეძლეოდა განსაკუთრებული ჯილდო. შემდეგ, როდესაც მიწა გახდა ხაზინის საკუთრება, მათ ამ ჯილდოს მიცემა შეუწყდათ. გამოსარკვევი დარჩა საკითხი იქ გაშენებულ შენობების, ელექტრონის სადგურის და სამთამადნო ინვენტარის, რომელიც ითვლება და არის სააქციო საზოგადოების საკუთრება. მათ გამოსასყიდად ითხოვს 12 მილიონ მანეთს.

მომხსენებელი, ვ. ჟღენტი განმარტავს, რომ აქ არ არის ლაპარაკი მიწის გამოსყიდვაზე, არამედ შენობების და ინვენტარის. ამასთან ხსენებული ქონება საკუთრებაა სააქციო საზოგადოების და ადვილი შესაძლებელია რომ აქციები უცხო სახელმწიფოთა ქვეშევრდომთა ხელში აღმოჩნდეს, მაშასადამე ჩვენ მათ ვალდებულებას უარს ვერ ვეტყვით. დეკრეტი დამფუძნებელმა კრებამ უცვლელად მიიღო.

კრება დასრულდა 3 საათზე.

უცხოეთი

აზერბაიჯანი

საიარაღო ქარხნის დაარსება განჯაში.

აზერბაიჯანის პარლამენტის საფინანსო და საბიუჯეტო კომისიამ მიიღო სამხედრო სამინისტროს კანონ-პროექტი, განჯაში ახალი იარაღის ქარხნის დაარსების შესახებ.—(„აზხ.“).

[illegible] ბაქოსაგან განთავისუფლება [illegible]

ბაქოს მაჰმადიანთა საქველმოქმედო საზოგადოებამ შუამდგომლობა აღძრა ფინანსთა სამინისტროს წინაშე რათა დაღესტნის რევოლიუციონერთა სახელზე გაგზავნილ საქონელს საბაჟო გადასახადი არ გადახდეს. სამინისტრომ შუამდგომლობა შეიწყნარა.

(„აზხ.“).

საელჩო საქართველოში.

მინისტრთა საბჭომ მოიწონა საქართველოსთან აზერბაიჯანის დიპლომატიური მისიის შტატების პროექტი დიპლომატიურ წარმომადგენელს ენიშნება ჯამაგირი თვეში 12 ათასი მანეთი და ამის გარდა 6 ათასი საწარმომადგენლო.

ს ე ნ ა ტ ი.

იუსტიციის სამინისტრო იმუშავებს აზერბაიჯანის სენატის დაარსების კანონ-პროექტს. კანონ-პროექტი საერთოდ უკვე დამუშავებულია.

კრასნოვოდსკის ლტოლვილები.

კრასნოვოდსკიდან გამოქცეულნი ამ ჟამად კუნძულ ნარგენს არიან. მგზავრები რამდენიმე დღე უწყლო და მშიერნი სხედან. კრასნოვოდსკის ევაკუაცია მეტად მოულოდნელად მოხდა. გემები ბაქოში სათბობ მასალის უქონლობის გამო შემოვიდნენ.

ბოლშევიკები.

პარლამენტარულ წრეებში გაუგებრობას იწვევს ის გარემოება, რომ მთავრობა უშვებს ბაქოს ბოლშევიკურ ორგანიზაციის აშკარა სააგიტაციო მუშაობას, და საერთოდ გადამწყვეტ ზომებს არ ღებულობს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ბოლშევიკების მოქმედების წინააღმდეგ. მთავრობასთან ახლოს მდგარი დეპუტატები მთავრობის ასეთს მოქმედებას ამართლებენ და იმით ხსნიან, რომ თავისუფალ ქვეყანაში არავითარ რეპრესიულ ზომებს არ უნდა მივმართოთ არც ერთ პოლიტიკურ პარტიის ორგანიზაციას წინააღმდეგ მანამდის, სანამ აქტიურ გამოსვლას არ შეუდგებიან, ხოლო როდესაც შეუდგებიან თავიანთ ლოზუნგების რეალიზაციას, მთავრობა მათ წინააღმდეგ გალაშქრებული, არაფერს დაზოგავს ამ საკითხშიც, ისე როგორც მრავალ სხვაშიც, აზერბაიჯანის პოლიტიკის ხელმძღვანელები მაგალითს საქართველოდან ღებულობენ.

პეტროვსკის ლტოლვილები.

პეტროვსკის ლტოლვილები რომლებიც მრავლად მოვიდნენ ბაქოში გადმოგვცემენ, რომ ქალაქში ყაზახები აღარ არიან. ქალაქი საევაკუაციოდ გამზადებულია. პეტროვსკის პორტში მრავალი გემი დაზიანებულია. მატარებლები თემირ-ხან-შურამდის და გროზნამდის დადიან.

სომხეთი

35 ათასი ტონი ხორბალი და ფქვილი სომხეთისათვის.

სომხეთის დელეგაციას, პოლკ. [illegible]კელისთვის პარიზში ყოფნის დროს, უთხოვია რათა სომხეთში არ შესწყვეტ ტონ პურის გზავნა ახალ მოსავლამდის.

ამის შემდეგ უშუამდგომლნიათ შეერთებული შტატების მთავრობის და პრეზიდენტ ვილსონის წინაშე, რომელთაც დაუკმაყოფილებიათ შუამდგომლობა და დაუდგენიათ მიეცეს სომხეთს 35 ათასი ტონი ხორბალი და ფქვილი.

რ უ ს ე თ ი

(საქ. დეპ. სააგ.).

დენიკინელების სიმხეცე

კიევი, 16—2 ოდესაში დენიკინელების მიერ ჩადენილი მხეცობის გამოსარკვევად შემდგარმა კომისიამ აღმოაჩინა ოდესის ქვის სანგრევებში მრავალი გვამი: თვალებ დათხრილი თითებ დაჭრილი და თავის ქალა ამოძრობილი.

მოსკოვის საბჭოს არჩევნები.

მოსკოვის საბჭოს არჩევნები დაიწყო გუშინ კომუნისტური პარტიის ლოზუნგებით და დროშებით ყველა რაიონი კომუნისტებს ირჩევს. ზოგიერთ რაიონებში არჩეულია ქალები, რომლებიც აქტიური მონაწილეობას იღებდენ არჩევნებში.

ბოლშევიკების სამხედრო ცნობები.

ჩრდილოეთ დვინის რაიონში ელეცის ჩრდილო-აღმოსავლეთით 50 ვერსზე ჩვენ სოფლები ავიღეთ რკინის გზის მიმართულებით ბრძოლა გრძელდება. ონეგის მიმართულებით სადგურ პლესეცკაიას დასავლეთით 20 ვერსზე ჩვენ სოფლები ავიღეთ. ნარვის რაიონში ჩვენ 200 გამოქცეული მივიღეთ. დანარჩენ ფრონტზე მზვერავები მოქმედებენ. იამპოლის მიმართულებით ჩვენ ვოპნიარკა ავიღეთ. ტირასპოლის რაიონში ჩვენი ჯარი მდ. დნესტრის ხაზზე გამოვიდა. ოდესის რაიონში მტრის ცალ-ცალკე ნაწილებთან ვიბრძვით, ჩვენმა ჯარმა ქალაქი ოვიდიოპოლი აიღო და შავი ზღვის ნაპირზე გამოვიდა. დნესტრის ლიმანის და სივაშის რაიონში მზვერავები ჩვენ სასარგებლოთ მოქმედებენ ნოვო-ჩერკასკის რაიონში ჩვენმა ჯარმა ბაგაევსკაია დასტოვა. ველიკოკნიაჟეს და მანიჩის რაიონში მკაცრი ბრძოლაა. სადგურ ტორგოვაიასთან რკინის გზის სამხრეთით ჩვენ რამდენიმე სოფელი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ტყილეთ. არხანგელსკში შიმშილობაა. მიუხედავად მოკავშირეების დაპირებისა, რომ არხანგელსკს სურსათით უზრუნველყოფდენ, მცხოვრებლები ისე არსად არ შიმშილობენ, როგორც აქ, ისინი თვეში ღებულობენ 10 გირვანქა ჭვავის ფქვილს.

იაპონია და რუსეთი.

საზღვარ გარეთ: იაპონელები ჩვენ საქმეში ჩარევაზე უარს აცხადებენ ვლადივოსტოკში მყოფმა იაპონიის ჯარის უფროსმა განაცხადა, იაპონელები რუსეთის საშინაო ომში არ ჩაერევიანო. იგი სთხოვს რუსის ჯარს, რომ იაპონელ ყაზახებს თავზე არ დაეცეს.

პურის მცხობელთა გაფიცვის გამო ვენის მილიონი მცხოვრებნი უპუროდ სიმშილს განიცდის. ზემო სილეზიაში დანიშნულია რკინის გზელთა, პოლიციელთა და ფოსტის მოსამსახურეთა საპროტესტო გაფიცვა მოკავშირეთა საკონტროლო კომისიის დაწესების გამო. რუსი მონარქისტები ისევ ცდილობენ შეადგინონ არმია. ვარშავის გაზეთები სწერენ: გერმანიაში სამხედრო ტყვე ჯარისკაცებს ამ არმიისთვის აგროვებენ. ოფიცრებს იუდენიჩის დარჩენილ ნაწილებისაგან იწვევენ. საბჭოთა რუსეთს ასეთი ბრბოების არ ეშინია. მოკავშირეებმა გერმანიის მთავრობას გერმანიის სავაჭრო ფლოტის ნაშთი მოსთხოვეს.

მდგომარეობა ნოვოროსიისკში.

ეკატერინოდარის სომხური გაზეთი „არძაგანქი" (10 იანვ.) სწერს:

„ნოვოროსისკი სავსეა სხვა და სხვა ხალხით, დიდძალი სომხობაა თავმოყრილი როსტოვიდან, სამკურნალო წყლებიდან და სხვა ადგილებიდან, სომხეთსა და სტამბოლს გასამგზავრებლად. ადგილობრივ თავმოყრილი სომხეთა თაოსნობით დაქირავებულიყო გემი, რომელმაც სომხების მცირე რიცხვი წაიყვანა ფოთში, საიდანაც ისინი უნდა გაემგზავრონ სომხეთში. ბათუმში შესვლა აუკრძალავს ბრიტანეთის მართველობას. მოელიან აგრეთვე მეორე გემს, რომელმაც აგრეთვე უნდა წაიყვანოს სომხები. აქ მოვიდა ცნობა, რომ ბოდესის სომხებსაც სურთ დაიქირაონ გემი, რომ წავიდნენ. ნოვოროსისკში სომხებს იწვევენ ჯარში 37 წლამდის. ხალხი აღელვებულია და ელის განკარგულებას, რა ზომები აქვს მიღებული სომხეთის დიპლომატიურ წარმომადგენელს სომხთა ლტოლვილთა [illegible] სუფლებლად.

საფრანგეთი

(საქ. დეპ. სააგ.)

მილიერანი ინგლისის და საფრანგეთის დამოკიდებულების შესახებ

პარიზში წამოსვლამდე მილიერანმა რეიტერის სააგენტოს წარმომადგენელს განუცხადა რომ აზრათ მაქვს ერთი კვირის შემდეგ ლონდონში დაბრუნებაო. მან ამას დაუმატა: ლონდონის მოლაპარაკებას კარგი დასაწყისი აქვს. საუცხოვო დამოკიდებულება არის საფრანგეთსა და ინგლისს შორის. ჩვენი საქმე ორი კვირის შემდეგ გათავდება. მანამდის კი, დამშვიდებული ბრძანდებოდეთ, ყველაფერი კარგათ არის. ცა მოწმენდილია. ღრუბლები არ არის.

კაიოს საქმე

კამათი კაიოს საქმის შესახებ უმაღლეს სასამართლოში სამშაბათს დაიწყო. ფიქრობენ, რომ კამათი მაისის დამლევამდის გაგრძელდება.

პუანკარე ვერდენში

პრეზიდენტი პუანკარე ორშაბათს დილით ვერდენში მივიდა. ნახა ქალაქი და ბრძოლის ველი. ბრწყინვალე სიტყვა წარმოსთქვა და ქალაქს სამხედრო ჯვარი გადასცა. საღამოს ის პარიზში დაბრუნდა.

პუანკარეს წერილი

რაიმონდ პუანკარეს წერილი რომელიც პალატაში სამშაბათს წაიკითხავენ შესდგება ასი სტრიქონისაგან. რესპუბლიკის პრეზიდენტი მიმართავს რა მადლობით პარლამენტს, აღნიშნავს იმ ერთსულოვნებას, განსაკუთრებით ეხლანდელ მომენტში, რომ ორივე პალატამ ხალხის საკეთილდღეოთ იმოქმედონ სრული შეთანხმებით.

ინგლისი

ლონდონის კონფერენციაზე.

ლონდონის კონფერენციას ორშაბათს დილასა და საღამოს სხდომები ქონდა. გაზეთების ცნობით დღის წესრიგში იდგა: ოსმალეთის საკითხის დაახლოვებითი გარჩევა, მდგომარეობა პატარა რესპუბლიკებისა, როგორც ნაგალითად სომხეთი, რომელიც ოსმალეთის იმპერიის ნაწილებისაგან აღდგება. ვენიზელოსმა ილაპარაკა ფრაკიისა და სმირნის საბერძნეთზე საბოლოო შეერთების შესახებ.

კონფერენციის შედეგები.

გაზეთები მოელიან ლონდონის კონფერენციის შედეგების ანგარიშებს ჩვენ ძლიერ კმაყოფილნი ვართ მოკავშირეებთან საუბრის მიმდინარეობით სთქვა მილიერანმა კვირას ლონდონიდან დაბრუნების შემდეგ. ფრანსუა მარსალიც ძლიერ უკმაყოფილოა თავისი მგზავრობით. თანამშრომლობა, რომელიც ინგლისის მთავრობასა და საფრანგეთის წარმომადგენლების შორის დამყარდა, რამდენადაც კი შეიძლება მჭიდროა.

მარშალ ფოშმა ორშაბათისთვის მოიწვია სამხედრო საბჭო, რათა განიხილონ, თუ, რა ზომების მიღება შეიძლება თავისუფალი უფლების უზრუნველსაყოფათ. (სრუტეებზე).

იტალია

ვილსონი ადრიატიკის შესახებ

პრეზიდენტმა ვილსონმა კონფერენციის თავმჯდომარეს მილიერანს წერილი გაუგზავნა ადრიატიკის საკითხის შესახებ. შეერთებული შტატების პრეზიდენტი უარს აცხადებს პირობების ცნობაზე, რომელიც ინგლისსაფრანგეთის 1920 წ. იანვრის კომპრომის განსხვავებს 9 დეკემბრის საბუთიდან, რომელიც მოკავშირეებმა იტალიას გადასცეს.

ამერიკა

სესხი უცხო სახელმწიფოებისთვის.

გაზ. „ასტარ"-ის გადმოცემით პრეზიდენტ ვილსონს კონგრესისთვის გამოუთხოვია სესხი 50 მილიონ დოლარი უცხო სახელმწიფოების დასახმარებლად. მათ შორის შედის სერბიაც და სომხეთი.

მსოფლიო საზღვაო ტრანსპორტი.

1919 წ. საერთო ტონაჟი, რომელიც ჩაშვებული ყოფილა ზღვაში უდრის 7.144,539-ამის შორის დიდი ბრიტანეთის ნაწილზე მოდის 1.620444 ტონი. 1919 წ. შედეგები დიდი ბრიტანეთის უდრის 331,711 ტონნაჟს 1913 წლის ტონაჟზე ნაკლები ამ რიგად ომის განმავლობაში გემების აშენება მეტი დასჭირდათ. ზოგიერთი გემების აშენება დამთავრდა 1919 წლ. დამლევს.

1919 წლის განმავლობაში ინგლისის ვერფები უნდებოდნენ მხოლოდ გემების შეკეთებას.

ინგლისმა 1919 წელს გამოიყვანა 263 გემი. პირველი ადგილი [illegible] შეერთებულ შტატებს, რომელიც გემების აშენებაში 1919 წ. აწევს კოლოსსალურ რიცხვს 4.075,385 ტონს. აგრეთვე აღსანიშნავია, იაპონიის ნავოსნობაც იაპონიის ვერფებმა დიდძალი მასალა მოახმარეს გემების გაკეთებას.

ქაღალდის კრიზისი შეერთებულ შტატებში.

პარლამენტის ფოსტის კომისსია ამერიკულ კონგრესში იხილავს აუარებელ განცხადებებს იმ კანონ-პროექტის შესახებ, რომლის ძალით უნდა შემოკლებულიყო გაზეთის ფორმატები ქაღალდობით. ნიუიორკში უქაღალდობა უფრო გრძნობიარე.

შეტაკებები ამერიკის საზღვარზე.

ნიუ იორკიდან იტყობინებიან, რომ ამერიკელთა და მექსიკელთა შორის ხელახლა დაიწყო შეტაკება. ამერიკის მოკავშირე ჯარებმა გადალახეს საზღვარი და მექსიკის მიწა წყალზე დაიჭირეს რამდენი თვალსაჩინო სტრატეგიული პუნქტები.

(„ჟურ. დარ".)

გერმანია.

გერმანიის ახალი დიპლომატიური წარმომადგენლები საზღვარ-გარედ

გერმანიის ელჩად ბრიუსელში დაინიშნა ყოფილი მინისტრი ლანდს-ბერგი; მადრიდში—ექ. რომ ნი—ვენაში ბარონ ფონ-რომბერ-ბერგი, ტოკიო—ყოფილი კოლონიების მინისტრი ექ. ზოლფ, პრაღაში—პროფესორი ზენგერი, ჰააგაში—პოლკოვნიკი რენნერი, სტოკჰოლმში—ნადოლნი.

დამნაშავეთა გასამართლება.

გაზეთებმა გვაუწყეს მოკავშირეების პასუხი გერმანიის და ჰოლანდიის მიმართ. მოკავშირეები უარს არ აცხადებენ, რომ გერმანიის დამნაშავეთა გასამართლება ლაიპციგის სასამართლოში მოხდეს, მაგრამ იტოვებენ უფლებას განაახლონ სასამართლო, თუ საქმე არ იქნება დანაშაულობის შესადარი. ამგვარად ყველა მათი უფლება ძალაში რჩება. მოკავშირეები მოითხოვენ, რომ ჰოლანდიამ ქაისერი ისეთს მდგომარეობაში ჩააყენოს, რომ მომავალში მან თავისი გავლენა ვერ იქონიოს და საკითხის ხელახლა განხილვას მოითხოვენ.

ოსმალეთი

ბოლშევიკები და მაჰმადიანები.

„ტაიმსის" ცნობით ყირიმში ბოლშევიკებმა 270 მაჰმადიანი დახვრიტეს.

მონტეგიუ ოსმალეთის საკითხის შესახებ.

ინდოეთის გარეშე საქმეთა მინისტრს მონტეგიუს, გაზ. „პელ-მელ"-ის თანამშრომელთან საუბრის დროს უთქვამს: ზავი „ოსმალეთთან საჭიროა უფრო ინდოეთის შინაგან წყობილების მოსაწესრიგებლად. ოსმალეთის საკითხის სასურველად გადაწყვეტა აუცილებლად გავლენას იქონიებს ინდოეთის ისლამის ხალხურ განწყობილებაზე. ინგლისი თვისი გამარჯვებით დავალებულია განსაკუთრ. ინდოეთის მაჰმადიანებით,რომელთაც არ ძალუძთ გულგრილად უცქირონ ოსმალეთის ბედს ინდოეთის მაჰმადიანობას. ხშირად განუცხადებია პროტესტი ინგლისის მიერ ოსმალეთისადმი მტრულად განზრახვების გამო. რანაირიც არ უნდა იყოს ოსმალეთთან მოსახდენი მოლაპარაკების შედეგები, ინდოეთის მაჰმადიანები არ დასთანხმდებიან ოსმალეთის დი ხალიფის დამცირებაზე, მათი დედა ქალაქის წართმევით.

სპარსეთი

კომუნისტების ყრილობა

პოლტარაცკი, 12 თებერ. სპარსეთის კომუნისტური პარტიის ბდალიტის ორგანიზაციული ყრილობა შესდგა. მთელი სპარსეთი სავსეა პატარა „იაჩეიკებით".

ქურთისტანის მდგომარეობა

ქალაქ ურმიაში, ხოის და სალმასის მცხოვრებნი სიმკოს შიშით გარედ არ გამოდიან. ქურდის რაზმები მთელ ქურდისტანში დათარეშობენ. მთავრობა სასტიკ ზომებს ღებულობს. იგზავნება დამსჯელი რაზმები. სპარსეთის აზერბაიჯანის გენერალ-გუბერნატორი ღებულობს ზომებს მთავრობის ჯარის გასაძლიერებლად.

კავკასიასთან საქონლების გაცვლა.

კავკასიისაკენ მიმავალი გზების შეკვრისა გამო, სპარსეთის დიდძალი საქონელი (მწვანეულობა, მატყლი, ტყავი და სხ.) თავრიზში მოგროვილი, მიმოსვლის აღდგენის მოლოდინში. ამის გამო სპარსეთის მთავრობამ დეპეშით მიმართა ამიერ-კავკასიის სპარსეთის საგანგებო კომისიას რათა გამართოს მოლაპარაკება რესპუბლიკებთან, საქონლის გაცვლის თაობაზე.

ქუჩუკხანის შეპყრობის გამო.

გაზ. „რაად"-ს რეშტიდან დეპეშით ატყობინებენ, რომ ქალაქში ამჟამად [illegible] ქუჩუკ ხანის შეპყრობის გამო ზოგიერთ პირებმა სცადეს არეულობის მოხდენა, მაგრამ ვერას გახდნენ. დაპატიმრებულია მრავალი პროვოკატორი.

რამდენიმე დღეში დააპატიმრეს ერთი ჯგუფი ბოლშევიკებისა, რომელნიც მოვიდნენ რუსეთიდან საგანგებო მონდობილობით. მათი ვინაობის გამორკვევის შემდეგ, ისინი გააძევეს სპარსეთის საზღვრებიდან.

კანადა

ეკონომიური გაუმჯობესობა.

1919 წ. ხარჯთ-ღრიცხვით კანადის ბანკის აქტივი წარსულ წელთან შედარებით გადიდებულა 600 მილ. გირვანქით.

სავაჭრო ფლოტი.

კანადის მთავრობამ შეისყიდი სავაჭრო ფლოტისთვის 60 გემი რომელნიც უდრიან 36000 ტონნს.

საბერძნეთი

ექს კოროლი საბერძნეთის მდგომარეობის შესახებ.

„მატინს" მოჰყავს „Times" კორესპონდენტის ინტერვიუ ექს-კოროლ კონსტანტინესთან. ნაწყვეტის სიტყვით საბერძნეთში მოსალოდნელია დიდი ამბოხება. დღევანდელი რეჟიმი არ არის დემოკრატიული და მაშასადამე არც სამართლიანი. მისივე განცხადებით პარლამენტი უნდა დაითხოვონ მაისში. სულ მოკლე ხანში დაუხურეტიათ 300 კაცი ჯარისკაცებს კუბოები თავიანთ სასჯელის ადგილზე. თვითვე მიჰქონდათ.

ლიტვა

ლიტვის კავშირი ინგლისთან

(საქ. დეპ. სააგ.)

ლიტვის ფაქტიურ მთავრობის პრემიერ-მინისტრი ერნესტ გალვანაუსკასი თავისი მისიით ლონდონში ჩამოვიდა. გაზ. „მორნინგ პოსტ"-ის წარმომადგენელს მან განუცხადა: „უკვე გადადგმულია ნაბიჯები და მოლაპარაკება სწარმოებს, რომ ახლად შობილი სახელმწიფო ფეხზე დავაყენოთ. მოკლეთ რომ ვსთქვათ, ინგლისის მთავრობამ მოიწონა პლანი, რომლის მიხედვით ლიტვა ფინანსიურ და სავაჭრო საკითხებში ინგლისთან შეთანხმებით მოქმედებს და დახმარებას ღებულობს ლონდონელ დიდი ბანკირებიდან. ამგვარივე გეგმა ამგვარსავე პირობებში დასახული იქნება ესტონეთსა და ლატვიასთან დასადებ პირობებში. სრულებით უსაფუძვლო იქნება ვინმემ იფიქროს, თითქოს ამ ხელშეკრულებით ინგლისს სურდეს ბალტიის მხარეში ნედლი მასალის გატანისა და მანუფაქტურისა და დამზადებულ საქონლის ბალტიის მხარეში შემოტანის მონოპოლია მიიღოს.

ლატვია

ლატვიის განხეთქილება პოლონეთთან

ლატვიასა და პოლონეთს შორის განხეთქილება მოხდა ტერიტორიალურ უკმაყოფილების ნიადაგზე. ლატვიამ საბჭოთა რუსეთთან მოლაპარაკება გამართა ზავის ჩამოსაგდებად. („ტრ. ზნ.")

უნგრეთი

უნგრეთი ბოლშევიზმის წინააღმდეგ.

უნგრეთის საზავო დელეგაციის თავმჯდომარეს გრაფ ალბერტ აპპონის რომ მათ განზრახვა აქვთ მოკავშირეებს დაეხმარონ 80 ათას სამხედრო სალდათით ბოლშევიკებთან საბრძოლველად, პოლონელ არმიის მისაშველებლად თუ მოკავშირენი ამ ჯარს მისცემენ საჭირო ამუნიციას.

უნგრეთი და ინგლისი.

გაზ. „Arett"-ს მოჰყავს ინტერვიუ ერცჰერცოგ იოსებთან, რომელსაც განუცხადებია, რომ მის მიერ გამოგზავნილი წერილი, ინგლისის მეფესთან, სადაც ნათხოვნია ის, რომ ინგლისმა შეცვალოს თავისი პოლიტიკა უნგრეთის მიმართ, ვინაიდან უნგრეთს ბოლშევიკებიდან საფრთხე მოელის. ინგლისის მეფეს განუცხადებია რომ ეს წერილი გადაეცემა ლლოიდ-ჯორჯს, რომელიც ამ საკითხს გამოარკვევს.

არაბეთი

არაბების მოთხოვნილება.

ბეირუტში გაზეთ „ანბარკ"-ში მოთავსებულია შემდეგი ცნობა:

„შეიხ ნჟაფ ალ-ფეცს 30,000 ჯარის-კაცის სახელით არაბეთის მთავრობისთვის ქ. დამასკოში და ბრიტანეთის წარმომადგენლებისთვის პალესტინაში წარუდგენია შემდეგი ულტიმატუმი: „ჩვენ ვესწრაფით სრულ თავისუფლებისაკენ და დამოუკიდებლობისაკენ სხვა გარეშე ძალთა ჩაურევლად, წინააღმდეგ შემთხვევაში ისინი მიმართავენ იარაღს! როგორც „Temps"-ი იტყობინება გაზეთ „ალ-ბარკ"-ი ამ ცნობის მოთავსების შემდეგ დახურეს.

მესოპოტამია

მღელვარებანი.

„ტაიმს" მოჰყავს [illegible] ოფიციალური [illegible] მესოპოტამიის მღელვარების [illegible]

„[illegible] ზანი [illegible] ჩაითვალოს. რამად პალაში ცდილობს ინგლისის ჯარით დაჭერილ ტერიტორიის მცხოვრებთა შორის აჯანყების მოხდენას. იგი აბა ქემალს თავდასხმით მუქრება იმ შემთხვევაში თუ მოთხოვნილება ევაკუაციის შესახებ არ იქნება სისრულეში მოყვანილი. მცხოვრებთა შორის განსაზღვრული მიზნით ვრცელდება ხმები იმის შესახებ, რომ გერმანეთმა და ოსმალეთმა კვლავ ომი გამოუცხადოს ინგლისს. რამადან პალაშს ყველა თავის მოქმედებაში არაბეთის მთავრობა ეხმარება ინგლისის ჯარის მთავარსარდალმა გენერალ მაკ-მუნნმა, რამადან პალაშს ულტიმატუმით აგიტაციის შეწყვეტა მოსთხოვა. რამადანის რაზმები, რომელსაც ინგლისის ოკუპაციის საზღვრები გადალახეს. შეშუსრული და გაფანტულია.

პოლონეთი და უკრაინა

როგორც „ტანი იტყობინება, პოლონეთსა და უკრაინას შორის ვარშავაში მომხდარი მოლაპარაკება დამთავრდა შეთანხმებით, რომლითაც პოლონეთის მთავრობამ უნდა იცნოს უკრაინის დამოუკიდებლობა, ხოლო ეს უკანასკნელი თავის მხრით უარს ამბობს აღმოსავლეთ გალიციის მოთხოვნილებებზე.

იგივე გაზეთი იტყობინება, რომ კამენეც-პოდოლსკიდან ვარშავაში მოსულა დელეგაცია, რომელიც შესდგება ქალაქის სოფლების მცხოვრებთა 27 წარმომადგენლთაგან, რომელნიც სთხოვენ მთავრობას, რომ პოდოლი შემოუერთონ პოლონეთს.

დამოუკიდებელი სათურქმ.

რუსის ჯარების გასვლის შემდეგ თებერვლის 7-ს სრულიად სათურქმში თურქმენთა ამბოხებამ იჩინა თავი. მათ მთავრობას სრული რეორგანიზაცია მოახდინეს. ახალ სახელმწიფოს სატახტო ქალაქად არჩეულია ასხაბადი. თურქმენთა მიზანია ბოლშევიკების განდევნა შუააზიიდან ბუხარელების და სხვა ხალხთა დახმარებით. მათ სხვათა შორის ინგლისი დიდ მფარველობას უწევს.

ახალი ამბები

პარტიული ცხოვრება

მთავარ კომიტეტის კრება.

დღეს, ხუთშაბათს, თებერვლის 19-ს საღამოს, 6 საათზე გაზ. „საქართველოს" ბინაზე შესდგება მთავარ კომიტეტის კრება. დასწრება წევრთათვის აუცილებელია.

მთავრობაში

5 თებ. მთავრობამ თავის სხდომაზე დაადგინა:

შუამდგომლობის დაკმაყოფილება

ალექსი ცვეტოვის თხოვნა შეწყნარებულ იქნას და ეწოდოს მას ალბერტ ოტტობლიუმი.

დ ა ნ ი შ ვ ნ ა

კონსტანტინე გოცირიძე დაინიშნოს ქუთაისის ოლქის სასამართლოს უფროს ნოტარიუსად.

დამატებითი პენსიების მიცემა.

სახაზინო და კახეთის რკინის გზების პენსიონერებს დამატებითი პენსიები მიეცეთ ამა წლის 1 იანვრიდან, დამატებითი პენსიები შემდეგი რაოდენობით მიეცეს: 1) დასახიჩრებულთ, რომელნიც პენსიას იღებდნენ 1919 წლის 28 იანვრის კანონპროექტის თანახმად. ვინც საჭიროებს სხვის დახმარებას სრული უძლურების გამო უნდა მიეცეთ 900 მან. 2) შრომის უნარ დაკარგულთ მათთვის დაწესებულ პენსიის მიხედვით, სათანადო პროცენტების მიხედვით. ამის თაობაზე დეკრეტი წარედგინოს დამფ. კრებას.

თხოვნის შეწყნარება.

შეწყნარებულ იქმნას კონსტანტინე ყურუას თხოვნა და ეწოდოს მას ყურაშვილი.

კანონპროექტის მიღება.

საგვარეულო უძრავ ქონებათა გამოსყიდვის უფლებათა გაუქმების კანონ-პროექტი მიღებულ იქმნას და გადაეცეს დამფ. კრებას.

საგანგებო საგამომძიებლო

წარსულ წელს ახალციხის ფრონტზე მომხდარ ამბებისა და ფრონტის დატოვების საქმეთა გამოსაძიებლად, შესდგეს საგანგებო საგამომძიებლო კომისია, რომელშიაც შევლენ მთავარ შტაბისა, სამხედრო შტაბისა და სამოქალაქო საგამომძიებლოს თითო წარმომადგენელი.

ხამახურიდან [illegible]

[illegible] სასამართლოს [illegible] საამხანაგობისაგან, ფოთის უბნის გამომძიებლის თანამდებობის აღმსრულების ადგილზე დატოვებით.

მიხალმების დეპეშა.

მთავრობის თავმჯდომარემ ნ. ჟორდანიამ ფოთის ვაჭარ-მრეწველთა კავშირის თავმჯდომარის მ. სარაჯიშვილისგან მიხალმების დეპეშა მიიღო ილალიის მისსის პატივსაცემად გამართულ ნადიმის გამო.

სამინისტროებში

შუამდგომლობა.

„დედობითა და ბავშვთა დაცვის საზოგადოებამ" შინაგან საქმეთა სამინისტროს წინაშე შუამდგომლობა აღძრა. რათ ზოგიერთი ავეჯი, რომელიც სამინისტროს აქვს დაეთმოს ამ საზოგადოებას.

2 მილ. მანეთის გადადება

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ წარადგინა დამფ. კრებაში დეკრეტის პროექტი, 2 მილ. მანეთის გადადების შესახებ ეპიდემიასთან საბრძოლველად.

600,000 მან. გადადება.

სახ. განათლების მინისტრის ამხანაგი შეუდგა მთავრობაში მოხსენებით რათა გადაიდოს 600,000 მანეთი ზოგიერთ კერძო საშუალო სასწავლებლებისთვის.

საგარეო საქმეთა მინისტრთან

გუშინ საგარეო საქმეთა მინისტრს ე. გეგეჭკორს წარუდგინ დიპლომატიური წარმომადგენელი ადერბაიჯანში ვექილოვი, სომხეთის განათლების სამინისტროს რწმუნებული ზავრიევი.

ბ. ალშიბაიას გამგზავრება

გუშინ საგანგებო მატარებლით გაემგზავრა ბაქოს დიპლომატიური წარმომადგენელი საქართველოსი აზერბაიჯანთან ბ-ნი ალშიბაია.

რკინის გზაზე

ტარიფის გადიდება რკინის გზაზე

გზათა დეპარტამენტმა დამფუძნებელ კრებაში წარსადგენათ დაამზადა მოხსენება და პროექტი დეკრეტისა რკინის გზაზე ტარიფის გადიდების შესახებ.

სხვა და სხვა ამბები

პრაქტიკანტი ვიქტორ ივანეს ძე ზარიძე მუშაობდა ყირიმის გურზუფის მამულში არტეკ პერვუშინთან. მშობლებს და ნათესავებს ორი წლის რაც მის შესახებ არავითარი ცნობები არა აქვთ. მის შესახებ ამბის მცოდნეს ან და მნახველს სთხოვენ აუწყონ რაიმე ქ. თელავში, რამაზ კურდღელაშვილს.

სომეხ ლტოლვილთა ჩამოსვლა

ნოვოროსსისკიდან ფოთში გემ „რუსით" ჩამოვიდა 300 სომეხი ლტოლვილი, ერევანში წასასვლელად.

საქართველოს ელლინთა მეორე ყრილობა

20 თებერვალს თბილის[illegible] ლია საქართველოს ელლ[illegible] ყრილობა. ყრილობაზე [illegible] ლად უკვე ჩამოვიდა 30 [illegible] დე, რომელნიც ყოველ [illegible] კერძო თათბირს ელლინ[illegible] საბჭოს ბინაზე. დელ[illegible] 6 სექციებათ მოელიან კვლავ [illegible] ლეგატამდე უმთავრესად ქ. სოხუმიდან.

მეთამბაქოეთა ყრილობის დელეგატებისათვის

მეთამბაქოეთა ყრილობის მორიგი სხდომა გაიმართება დღეს, ხუთშაბათს 19 თებერვალს, დილის 10 საათზე ქალაქის გამგეობის დარბაზში თავისუფლების მოედანზე [illegible]

კახეთის რ[illegible]

დიდი ნაძქრის გამ[illegible] ნის გზის მიმოსვლა ერ[illegible] შეწყვეტილია. გზები [illegible] ვაზიანთან და ჩალაუბნ[illegible] ამ ჟამად დიდი მუშაობა [illegible] რებლების მიმოსვლის აღ[illegible]ნენად.

კრებები

საარქეოლოგიო საზოგადოებაში

დღეს საღამოს 7 საათზე საქართველოს მუზეუმის დარბაზში მოხდება საარქეოლოგიო საზოგადოების ჩვეულებრივი საჯარო სხდომა; მოხსენებები: 1) დიმიტრი გორდეევისა „სამეგრელოს ოჭინდალეში ახლად გამოჩენილ ერთი ფრესკის ალბუმი", 2) რობერტ-პირპონტ ბლეკის „ქართული ხელთნაწერები ქუთაისის საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოებისა" და 3) ნადეჟდა ბლეკისას „ქუთაისის საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების ზ[illegible] თებიანი ხელ[illegible]

[illegible]

დღეს [illegible] საღამოს 6 ს. ეროვნულ ქუჩ. № 11 გაიმართება შეერთებული კრება საქართველოს ტექნიკურ საზოგადოების და ყრობის ტექნიკურ ძალების ყრილობისა. წაკითხულ იქნება რამდენიმე მოხსენება.

სამხატვრო ქრონიკა

— ალ. წუწუნავას წარმოდგენა კვირას სახელმწიფო თეატრში ალ. წუწუნავას წარმოდგენაა „აბესალომ და ეთერი".

— მომღერალი ელიოზიშვილი დღეს პირველად თბილისში სახელმწიფო თეატრში გამოვა მომღერალი (ბარიტონი) ელიოზიშვილი „აიდაში" ამონასრის პარტიაში.

— ციცნათელა კვირას თებერვლის 22-ს ქართულ კლუბში ნ. ხოჩხეიძის მონაწილეობით იდგმება ნ. შიუკაშვილის პიესა „ციცნათელა".

სასამართლო

ელისაბედ ნაგიევის საქმე

ბაქოდან გვატყობინებენ: აქ 10 თებერვალს ხელმეორედ ირჩეოდა საქმე ბაქოელ მილიონერის მუსა ნაგიევის მემკვიდრეობის შესახებ. სასამართლოში გამოცხადდნენ ერთის მხრივ მემკვიდრეების ვექილები გადასევიჩი, სამირნოვი, ხოჯაევი, ესენი და უხსოვი, მეორე მხრივ ნაგიევის ქვრივის, ელისაბედ ჯანკარაშვილისა—გიორგი გვაზავა. რომელიც ამტკიცებდა ჯანკარაშვილის ქორწინების სრულს კანონიერებას ახალ სარწმუნოების ბეჰა-ალაჰის წესით და მოითხოვდა ქონების ერთ ნაწილს. გუშინ, 17 თებერვალს, სასამართლომ გამოიტანა რეზოლიუცია, რომლით დააკმაყოფილა ბ. გვაზავას მოთხოვნილება.

ამბობენ, მოგებული ნაწილი ქონებისა ეხლანდელი შეფასებით აღემატება 200 მილიონს.

თეატრი

დ ღ ე ს:

— სახელმწიფო თეატრი „აიდა"

— არტისტიული თეატრი. სომხური წარმოდგენა.

— ქართული კლუბი დ. ზავრიევის ლექცია.

— კონსერვატორიის დარბაზში ეჭიხარიოვას დეკლამაციის საღამო.

რედაქტორი
„სარედაქციო კოლეგია"
გამომცემელი თბ. ვაჭ.-მრ. კომიტეტი

№ 27 ვაჭრობა და მრეწველობა № 27
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის რედაქციით

სტუმრები იტალიიდან

რამდენიმე დღის წინათ საქართველოს ეწვია იტალიელთა დიდი დელეგაცია ცნობილი სენატორის ბ-ნი კონტის თავმჯდომარეობით. დელეგაცია ფრიად მრავალრიცხოვანი და მრავალფეროვანია: ეკონომისტები, ინჟინერები, ფინანსისტები, მრეწველნი, მეზღვაურნი, ჟურნალისტები და სხვა.

მათი ჩამობრძანება შედეგია იმ ეკონომიური და პოლიტიკური ურთიერთობისა, რომელიც გაბმულ იქნა უკანასკნელ ორ წელიწადში იტალიისა და საქართველოს შორის. ეს ურთიერთობა თანდათან მტკიცდება და ღრმავდება სასარგებლოდ ორივე ქვეყნისა, რომელთაც უწინაც ჰქონდათ გაბმული ერთი მეორესთან მჭიდრო კულტურული ძაფი. ულმობელმა ბედის წერამ მაჰმად მეორეს მახვილით გასწყვიტა ეს ძაფი. კონსტანტინოპოლის აღებამ საქართველო ჩამოაცალა ევროპას, რამდენიმე საუკუნით დასწია უკან და განუმზადა მას ბედი უცხოელთა მორჩილებისა. დარდანელის გახსნამ საქართველო კვლავ დაუბრუნა მსოფლიო კულტურის აუზს ევროპას, რომელსაც იგი ხარბად დაეწაფება.

საზოგადოთ ლათინები, და კერძოდ იტალიელნი ჩვენი სულიერი ნათესავები არიან. იშვიათად მოიპოვება განათლებული ქართველი, რომელიც არ იცნობდეს და მოწიწებით არ იხსენიებდეს ისეთს გუმბერაზებსა და უნიჭიერეს ხელოვანთა და მოღვაწეთ, როგორნიც არიან, მაგალითად, ლეონარდო დე ვინჩი, მიქელ ანჯელო, პეტრარკი, დანტე, რაფაელი, ვერდი, გარიბალდი, ანუნციო და სხვა ათასი. რომის ისტორიას ხომ ყველანი სხურმეზივე ვსწავლობდით. ძველთაც და ახალთაც ხშირად აუნთიათ ჩვენი გული აღფრთოვანებისა და აღტაცების ცეცხლით, რადგან ჩვენ ჩვენის ბუნებით [illegible] თვისებით აღებულებით გვსმენია [illegible] გვიგვრძნია და გვესმის [illegible] ლათინური გენია სიდიადეს და ძალას [illegible] ლობისას და კულტურისას. [illegible] ეს ნათესავური სული ორის ხალხისა კვლავ ხმას ამოიღებს და გაამთელებს გაწყვეტილ ძაფს.

რაც უნდა მოგველოდეს მომავალში, ერთ რამეს მაინც ვერ დაივიწყებს ქართველი ხალხი: ჟამსა უკიდურეს [illegible] ვისა და გაჭირვებისას კეთილშობილმა იტალიელებმა შორიდან სანუგეშო ხმა მოგვცეს, სამართლიანი სიტყვა სთქვეს სადაც სათქმელი იყო, გული გაგვიმაგრეს და გაგვამხნევეს.

ეს სიტყვა არ დაივიწყება და არ დაიკარგება.

მაგრამ სიტყვას საქმე მოსდევს. და აი, ამ საქმისთვის, მტკიცე ურთიერთობის დამყარებისთვის გვეწვივნენ შორიდან სტუმრები. ადამიანთა და ხალხთა დაახლოვება და მათ შორის მჭიდრო მეგობრობის დამყარება სხვაზე უფრო ეკონომიურ ურთიერთობას შეუძლიან. ამაზე უფრო მაგარი საძირკველი ხალხთა დასაახლოვებლად არ არსებობს.

ერთმანეთის სარგებლობა, ერთმანეთის გამაგრება, მიცემა და აღება—აი ის ნიადაგი, ის ფორმულა—მუდამ ძველი და მუდამ ჭეშმარიტი,—რომელზედაც აყვავდება ყვავილი ქართველ-იტალიელთა დაახლოვებისა და დამეგობრებისა.

საქ. სავაჭრო სამრეწველო პალატა, რომლის არსებობისა და მოქმედების უმთავრეს საზრუნავს შეადგენს ჩვენი ქვეყნის ეკონომიური გაზრდა-განვითარება, სალამს მიუძღვნის ჩვენს სტუმრებს, და გამოსთქვამს მტკიცე იმედსა და რწმენას, რომ აქედან ჩვენი სტუმრები კმაყოფილნი წარბძანდებიან და ჩვენც კმაყოფილნი დავრჩებით.

პირდაპირი გადასახადები

წერილი მეორე.

ისტორია სახელმწიფო ფინანსების ევოლიუციისა გვასწავლის, რომ რეალური გადასახადები თანდათან უთმობენ მთავარ პოზიციებს შემოსავლის კვალ გადასახადს, თუ ხალხის მეურნეობა და მთელი ეკონომიური და ფინანსიური ცხოვრება მიმდინარეობს ნორმალურ პირობებში, მაშინ შემოსავლის კვალ გადასახადი პირდაპირ გადასახადთა სისტემაში პირველ ადგილზე უნდა იქმნეს დაყენებული გადასახადთა თანასწორობის და საწარმოო ძალთა განვითარების ინტერესის თვალსაზრისით. ამ გადასახადს მჭიდრო კავშირი აქვს მთელი ერის მეურნეობის მოძრაობასთან და სარგებელთან და პირველ ყოვლისა ტვირთად აწვება იგი, ეგრედ წოდებულ, პასსიურ შემოსავალს; ეს გადასახადი ედება პიროვნებას, ამიტომ მისი სხვაზედ გადატანა შეუძლებელია. შემოსავლის კვალ გადასახადი სამართლიანად ითვლება ყველაზედ უფრო ელასტიურ და თანასწორობის განმახორციელებელ გადასახადათ და ძალიან უახლოვდება, თუ შეიძლება ასე ვსთქვათ, გადასახადთა იდეალს; და თუ ეს ასეა, მთელი ჩვენი ძალ ღონე ამ გადასახადისკენ უნდა იყოს მიმართული.

მაგრამ სამწუხაროდ იდეალური შემოსავლის კვალ გადასახადი ჰკარგავს თავის ღირსებას და უპირატესობას, როდესაც მას შემოიღებენ მისთვის შეუფერებელ წრეში და თუ იგი არ არის მიხან შეწონილი არსებულ ეკონომიურ-ფინანსიურ მდგომარეობასთან და ვითარებასთან.

ეს გადასახადი პირმშო შვილია განვითარებული კაპიტალისტური მეურნეობისა და განსაკუთრებით ხვდება საზოგადოების შეძლებულ ნაწილს—ბურჟუაზიას. შარშანდელი წლის მიხედვით, მთელი რაოდენობა ამ გადასახადისა რესპუბლიკაში თორმეტ მილიონ ნახევარ მანეთს უდრის და აქედგან მარტო ქალაქი თბილისი 7 მილ. იხდის.

პირველად უნდა აღინიშნოს, რომ სრულიად მიზანშეუწონელია ამ გადასახადით დავბეგროთ ქალაქის და სოფლის წვრილი გადამხდელი. ამათგან მომეტებულმა ნაწილმა არც კი იცის მისი წლიური შემოსავლის რაოდენობა, განსაკუთრებით ეს უნდა ითქვას სოფლის წვრილ მეურნეზე; გადასახადი ამ მცხოვრების ნაწილისა ძალიან მცირეა და უკან დენა კი—ბევრი. ამიტომ, როდესაც ეგრედწოდებულ საცხოვრებელ მინიმუმს (Existenz minimum) აწესებენ, ემყარებიან არა მარტო სოციალურ სამართლიანობის თვალსაზრისს არამედ მხედველობაში აქვთ გადასახადის აკრეფის და აკრეფის ტექნიკური მხარეც. სოფლის წვრილი მეურნე, რომელსაც შემოსავლის კვალ გადასახადი არ მიხვდა, ნება უნებლიეთ უნდა დავბეგროთ მიწის გადასახადით, ქალაქის მშრომელი ნაწილი კი არა—პირდაპირი გადასახადით. ეს აუცილებელი ხვედრია ჩვენისთანა ჩამორჩენილ და ეკონომიურად ჩამოქვეითებულ ქვეყნისათვის.

მეორე მხრით, როგორც წინადაც ვჰთქვამს, ვაჭრობამ დაკარგა [illegible] ნამდვილი გარეგანი სახე და ბინადრობა, ის დაძრწის ერთი ადგილიდან მეორეზე და ხშირად არა ლეგალურათ მოქმედებს. ფეხზე ვაჭრობამ ლამის სრულიად ჩანთქას მობინადრე ვაჭრობა.

ამასთანავე, თავისუფალი ფული—მომქმედი კაპიტალი არ მიდის მრეწველობაში, საწარმოო ძალთა განვითარების საქმეში, ის ეძლევა მევახშეობას, რომელმაც ბოლო დროს საშინლად გაამწვავა ჩვენი ეკონომიური და ფინანსიური მდგომარეობა.

ასეთი ვაჭრობის დაბეგვრა, მათი, ხშირად მილიონების, მოგების გამოანგარიშება ფისკისთვის თითქმის შეუძლებელი ხდება.

კრედიტულ დაწესებულებებში თითქმის მთელი აქტიური ოპერაციები შეჩერებულია. ყოველ გვარი სარგებელი მიბარებული ფულიდგან, მიმდინარე ანგარიშებიდან, თამასუქებიდან, პროცენტიან ქაღალდებიდან და სხვა—დაუბეგრავი რჩება. ამნაირად ისეთი თვალსაჩინო წყარო, როგორც შემოსავალი ფულის თანხებიდან, ხსენებული გადასახადისთვის სრულიად იკარგება.

ყოველგვარი პროფესიონალური, პირადი, სავაჭრო და სხვა გვარ მომგებიან საქმიანობიდგან, რომელთაც არა აქვთ კავშირი სახელმწიფო სამსახურთან და დაქირავებითი მუშაობასთან, ან სულ არ იბეგრებიან, ან იბეგრებიან ძალიან სუსტად, რაც განსაკუთრებით აიხსნება ჩვენი მოქალაქეობრივი შეუგნებლობით და ზნეობრივ დაქვეითებით. უნდა აშკარად ვაღიაროთ, რომ გადასახადის გადება, თუ მისი შემოსავალი ყველასთვის თვალსაჩინო არ არის, საერთოთ არავის უყვარს. ჩვენ ვიცით არა ერთი და ორი ინტელიგენტი, რომელნიც არამც თუ ანახევრებენ თავის შემოსავალს პროფესიონალურ საქმიანობიდგან, არამედ კიდევ უფრო ამცირებენ ამ შემოსავლის რაოდენობას, როდესაც შემოაქვთ საკრებულოში განცხადება. ეს მოვლენა ჩვეულებრივია, არამც თუ ჩვენში, არამედ ჩვენზედ უფრო დაწინაურებულ და კულტურულ ქვეყნებშიაც. ბრძოლა ამ ერთგვარ, თუ გნებავთ, ბოროტ მოქმედებასთან დღევანდელ პირობებში მეტად ძნელია, მით უფრო, რომ კანონიც მთელ სიმძიმეს ამა თუ იმ შემოსავლის დამტკიცებისას ადებს ფისკს და არა გადამხდელს.

რაც შეეხება ქალაქის უძრავ ქონებას, უნდა ითქვას, რომ მისი დღევანდელი შემოსავალი განსაზღვრულია კანონისაგან, სოფლის უძრავი მამული კი ისედაც მძიმედ დაბეგრილია მიწის გადასახადით; მეორე მხრით სოფლის მამულის კადასტრის უქონლობა შემოსავლის კვალ გადასახადის საქმეს მეტად აფერხებს.

ამ ნაირად გამოდის, რომ დღევანდელ პირობებში სწორად იბეგრებიან ის პირნი, რომელნიც იღებენ განსაზღვრულ სასყიდელს სახელმწიფო ანუ საზოგადო სამსახურიდან და კერძო [illegible], მაგრამ ეს ნაწილი გადამხდელებისა იძლევა მეტად უმნიშვნელო გადასახადის ჯამს, განსაკუთრებით თუ მივიღებთ მხედველობაში 21 ნოემბრის 1919 წ. დეკრეტს, რომელმაც საცხოვრებელი მინიმუმი გაადიდა 12000 მანეთამდე.

აქედან აშკარაა, რომ ყველაზედ უფრო სასურველი და დემოკრატიისთვის მისაღები იდეალური შემოსავლის კვალ გადასახადი, ჩვენი ეკონომიური და ფინანსიური ვითარების მიხედვით, პირდაპირ გადაგვარების გზას დაადგა. უფრო სიმართლესთან ახლოს იქნება, თუ ვიტყვით, რომ ხსენებულმა დეკრეტმა ეს გადასახადი ფაქტიურად გააუქმა.

თუ ჩვენი ვალიუტის მიხედვით საცხოვრებელი მინიმუმის გადიდება 12000 მან. აუცილებელი შეიქნა, მეორე მხრით სრულიად მიზან შეუწონელი იყო [illegible] შვალოდ ხუთჯერ შეგვემცირებინა საერთო გადასახადი ყველა იმ შემოსავალზედ, რომელიც პროგრესიულად აღემატება 12000 მან. შეიძლება ეს შეღავათი სამართლიანი იყოს იმ გადამხდელთათვის, რომელნიც იღებენ განსაზღვრულ ხელ ფასს სამსახურისთვის, მაგრამ ჩვენ ვფიქრობთ, რომ გადასახადის თანასწორობის თვალსაზრისით, სრულიად შეუწყნარებელი იყო ასეთი შეღავათი იმ გადამხდელთათვის, რომელთა შემოსავლის წყაროა უძრავი ქონება, ვაჭრობა-მრეწველობა და სხვა. მართლაც, განა მემამულე, ვაჭარი, რანტიე და სხვა ამ გვარი შეძლებული ნაწილი საზოგადოებისა განიცდის იმ გასაჭირს, რომელშიაც ვარდება მშრომელი ინტელიგენცია, მუშა და მათი ოჯახი ავადმყოფობის ანუ სიკვდილის დროს? მე მგონია, რომ ამ საკითხის გადაჭრა უდაოთ შეიძლება. 21 ნოემბრის დეკრეტს რომ ხუთჯერ არ შეემცირებინა გადასახადი იმ შემოსავალზე, რომელიც აღემატება 12 ათას მან. და დანარჩენი შემოსავალი დაბეგრილიყო 12 ივნისის 1917 წლის კანონის მიხედვით, ჩვენ 12 ნახ. მილ მანეთის მაგივრად მივიღებდით 60 მილიონს.

ამიტომ ჩვენ ვფიქრობთ, რომ არსებული 21 ნოემბრამდის პროგრესსია საერთო შემოსავლის ნუსხისა აღდგენილ უნდა იქნეს. ამასთანავე მთელი სიმძიმე დამტკიცებისა (onus probandi) ამა თუ იმ პირის შემოსავლის რაოდენობისა, უნდა დაეკისროს გადამხდელს და არა ფისკს, მაშინ შეიძლება რამოდენიმედ მაინც ბოლო მოეღოს იმ სწორედ ფანტასტიურ ცნობებს, რომელსაც ხშირად აწოდებს გადამხდელი ფისკს.

(დასასრული იქნება)

ბ. ვ—ძე.

მარგანეცის მრეწველობა და მისი განვითარების ისტორია საქართველოში

წერილი მეოთხე.
(დასასრული).

რუსეთის დიდმა რევოლიუციამ ქართველი მრეწველთა ბიუროკრატიის კლანჭებისაგან განთავისუფლებასთან ერთად მოუტანა ბევრი ახალი გარემოებებიც, რომელთა შეგავლენით წვრილი მრეწველობა შეიძლება დაღუპულიყო. თუ წინათ შესაძლებელი იყო წვრილი მრეწველის არსებობა იმ უბადრუკ მდგომარეობაში, რომელშიაც იგი მუდამ იყო ახალ ხანაში, რომელიც რევოლიუციამ წარმოშვა, მისი არსებობა წარმოუდგენელი იყო; რადგან მწარმოებელ ძალების განთავისუფლებასთან ერთად, გახსნა ევროპის სხვილ კაპიტალს თავისუფალი გზა საქართველოში და საერთოდ როგორც საქართველო ისე კერძოთ ჭიათურა ევროპის სხვილ კაპიტალის სფეროში მოექცა; ეს გარემოება ერთი მხრით სასარგებლო იყო და არის მწარმოებელთა ძალების განვითარებისა, ხოლო მეორეს მხრით წვრილი ქართული მრეწველობისათვის იგი მომაკვდინებელი შეიძლება შექმნილიყოს. მეორე გარემოება რომელიც წარმოშვა ახალმა ხანამ ეს მუშათა ორგანიზაციების მოთხოვნილებათა გადიდება, რის დაკმაყოფილება შეუძლებელი იქმნებოდა წვრილი მრეწველობისათვის. წინათაც წვრილ მრეწველობას დახმარებას უწევდა მრეწველთა საბჭო მუშა მოსამსახურეთა ზრუნველყოფაში და მაინც დიდის გაჭირვებით იტანდენ მუშათა მოთხოვნილებებს ისიც მეტათ თავ-დაჭერილს და ამ ახალ ხანაში, როდესაც მუშათა შრომის ნაყოფიერება დიდათ შემცირდა და მოთხოვნილებანი კი მეტად გაიზარდა წვრილი წარმოების არსებობა ამ ახალ ხანაში წარმოუდგენელი რამ იქმნებოდა. ყველა ამას თუ იმასაც დაუმატებთ რომ სახელმწიფო მადნეულობაზე თავის უფლებების განხორციელებას აპირებდა მადნიანი ადგილების ნაციონალიზაციის სახით, დამეთანხმებით რომ ახალი ხანა ქართულ მარგანეცის მრეწველობას იმნაირს, როგორ სახესაც იგი ამ ხანაში ატარებდა, დაღუპვას უმზადებდა, თუ მრეწველნი წინდახედულებას არ გამოიჩენდენ და ამ ახალ დროებას ანგარიშს არ გაუწევდენ. მომენტი მრეწველთა ცხოვრებაში კრიტიკული იყო ან ძალიან კარგათ უნდა მოეწყოთ თავიანთი საქმე ცხოვრებასთან შეფარდებით და მასთან ნგარიშის გაწევით ან მთლათ უნდა მოესპობილიყვნენ; მესამე გამოსავალი ამ მდგომარეობაში არ იყო. ასეთი იყო ამ დროს ობიექტიური პირობები; მათ ანგარიშის გაწევა მოუცილებელ საჭიროებას წარმოადგენდა. დრო დაყოვნებას არ ითმენდა საჭირო იყო მოქმედება სწრაფი და წინდახედული. მოქმედება საჭირო იყო ორ ფრონტზე: ერთის მხრით მრეწველთა ორგანიზაცია, მეორეს მხრით მთავრობის დახმარება. ერთი მხრით თვით მრეწველებში იყო ყოველ გვარი ორგანიზაციის მტრები, მეორეს მხრით მთავრობაში საჭირო იყო სრული გაშუქება იმ მდგომარეობისა, რომელიც იქმნებოდა ჭიათურის რაიონისათვის; მარგანეცის მრეწველობას ეძლეოდა უაღრესი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა და ამისათვის დიდი ყურადღება იყო საჭირო მთავრობის მხრით. ეს გარემოებანი მრეწველთა საბჭოს ერთად ერთ ორგანოს მოღვაწეებისას ნათლად ჰქონდა ყველა ეს გათვალისწინებული და მიუხედავად მრავალი დაბრკოლებისა იგი მხნეთ შეუდგა ამ დიდსა და რთულს საქმეს. მან ამ ხანში მოახერხა ერთის მხრით მრეწველთა „ერთი ჯგუფის“ დახმარებით ქართველი მრეწველთა სამუდამოთ შეკავშირება ერთ მსხვილ სააქციო საზოგადოებათ, მეორეს მხრით მთავრობის დახმარებით შეკავშირებულ იქნა მთელი მრეწველობა ჭიათურის რაიონისა ერთ საექსპორტო საზოგადოებათ და ამ მრეწველთა ერთეულს გადაეცა მარგანეცის მონოპოლიის ცხოვრებაში გატარება. დღეს მარგანეცის საქმე მკვიდრ ორგანიზაციათა ხელშია და მარგანეცს დღეს შეუძლია მისცეს [illegible] მომი სარგებლობა როგორც სახელმწიფოს ისე თვით მრეწველთ. მისი ორგანიზაცია დასრულებულია მსოფლიო ბაზრის წინაშე ჭიათურის მარგანეცი სდგას, როგორც ერთი პიროვნება და მას შეუძლია ჭიათურის მარგანეცის ფასები მსოფლიო ბაზარს უკარნახოს და არა მსოფლიო ბაზრის აგენტებს, როგორც ეს იყო წინათ. ეხლა მხოლოდ ჭიათურის მრეწველებზე და მათ უნარზეა დამოკიდებული, თუ როგორ ისარგებლებენ ამ თავის მდგომარეობით მსოფლიო ბაზრის წინაშე. სამუშაო კიდევ ბევრია, ხოლო ამ მუშაობაში მრეწველნი უკვე თავისუფალნი არიან, მათ უწინდელი ობიექტიური პირობები ხელს აღარ უშლიან.

დღეს მთელი ქართველი მრეწველობა წარმოადგენს ერთ სააქციო საზოგადოებას, რომლის სათავეში სდგას მისი გამგეობა, რომელსაც აქვს ჩაბარებული მთელი ქონება ქართველი მრეწველებისა და იგი თავის საშუალებებით აწარმოებს საქმეს. მეორეს მხრით არიან უცხოელთა ფირმები ნამდვილ მრეწველთა, რომელთა რიცხვი არ აღემატება 15—20, მათი წარმოება ჭიათურის რაიონის ფარგლებში თავისუფალია, ავტონომიური, ისე როგორც სააქციო საზოგადოების გამგეობისა. გარდა ამ ორი ნამდვილ მწარმოებელთა ჯგუფებისა არიან დროებით დამზადებულ მარგანეცის მქონე ფირმები, რომელნიც ჭიათურის რაიონში დროებით ითვლებიან. აი ეს სამი ჯგუფი მრეწველთა არიან შეჯგუფული და შეკავშირებულნი ერთ საექსპორტო საზოგადოებაში, რომლის კომიტეტს ჰქვიან შემოკლებული სახელი „ჩემო“. ეს კომიტეტი ერთად ერთი აწარმოებს მარგანეცის გაყიდვას, გაყიდული მარგანეცის განაწილებას; მისი უფლებაა მონოპოლიური და დავალება დამზადებული მარგანეცის გაზიდვა და განაწილება. ეს ორგანიზაცია დროებითია, ვიდრე საექსპორტო საზოგადოების წესდება არ იქნება მთავრობისაგან დამტკიცებული, რომლის შემდეგ არჩეული იქნება მუდმივი ორგანო იმავე უფლებებით და მოვალეობით, როგორც ეს კომიტეტი. ამ კომიტეტში ქართველი მრეწველნი და უცხოელნი არიან არჩეულნი პარიტეტულათ, სამ-სამი, გარდა ამისა კომიტეტში შედიან ორი წარმომადგენელი მრეწველთა საბჭოსი და ერთი მთავრობის წარმომადგენელი. მუშაობა კომიტეტმა უკვე დაიწყო, იგი ერთის მხრით ორგანიზაციებს აწყობს, მეორეს მხრით აწარმოებს გაყიდვას. მისი მუშაობის შედეგებზე ჯერ არაფერი არ ითქმის, რადგან ამისთანა დიდი საქმის მოგვარებას და კალაპოტში ჩაყენებას დრო უნდა. დღეს განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ღებულობს წესდების შედგენის საკითხი, უმთავრესი პრინციპები ამ წესდებისა უკვე მოხსენებულია მრეწველთა და მთავრობის შორის დადებულ ხელშეკრულობაში. ამ პრინციპთა შორის აღსანიშნავია ის დებულება, რომლის აზრითაც საექსპორტო საზოგადოებაში მონაწილეობას ღებულობს ყოველი ნამდვილი მრეწველი წარმოების რაოდენობის მიხედვით: რაოდენათ მეტი წარმოება ექნება მრეწველს, იმდენათ მეტის მონაწილეობის უფლება ეძლევა მას, იმდენათ მეტი ნაწარმოები შედის საზოგადოებაში გასაზიდათ. რაც შეეხება იმ ნაწარმოებთა გატანას, რომელთა პატრონები მრეწველნი არ არიან, მათ დროებით ეძლევათ საშუალება საზოგადოებაში შესვლისა, რათა მათი ნაწარმოების გატანის საშუალება მიეცეთ, რის შემდეგაც ისინი კარგავენ საზოგადოებაში დარჩენის უფლებას. როგორც მკითხველიც შეატყობს ეს უკანასკნელი დებულება მრეწველთა ხელშეკრულებისა არის ნაყოფი კომპრომისისა, ვინაიდგან უცხოელ მრეწველთა დიდი უმრავლესობა ამ დებულებით დიდათ დაინტერესებულნი იყვნენ. ერთი დიდი ნაკლი საერთოდ ამ შეთანხმებისა მდგომარეობს იმაში, რომ უცხოელთა უმრავლესობა, ვინაიდგან არ არის მრეწველობასთან ხანგრძლივად დაკავშირებული, ამიტომ პირველხანებში კომიტეტისათვის ძალიან ძნელი იქნება ისეთი მოვალეობანი შეასრულოს, რაც გამომდინარეობს ხანგრძლივი მრეწველობის ინტერესებისაგან; მაგალითად საზღვარგარეთ მუდმივი ორგანიზაციების შექმნა, სხვა და სხვა კუთხეებში საწყობების და გადასატვირთ დასატვირთავი მანქანების მოწყობა, ტინაჟის შეძენა, ფოთის ნავთსადგურისა და იქაური საწყობების გაუმჯობესება და სხვა მრავალი, რაიც ხანგრძლივი მრეწველობისა და ნამდვილი მრეწველებისათვის [illegible] მრეწველთათვის კი მხოლოდ მაზარალებელი. სასურველია რომ ამ ნაკლს ხელშეკრულებისას ანგარიში გაეწიოს და მომავალ წესდებაში ეს გარემოება ამოფხვრილი იქნას, მით უმეტეს ეს საჭიროა რომ ჩვენ უკვე მწარე გამოცდილებით ვიცით საბჭოს მოღვაწეობის ისტორიიდან, რომ სწორეთ ეს დროებითი მრეწველნი იყვნენ წინააღმდეგნი ყოველივე იმისა რაც მუდმივ საჭიროებას წარმოადგენდა მრეწველობისათვის, განსაკუთრებით ყოველგვარი ტეხნიკური გაუმჯობესებისა, რაშიაც ისინი, როგორც არა მწარმოებელნი დაინტერესებულათ არა სთვლიდენ თავიანთ თავს.

Tertius.

ეხლანდელი მდგომარეობა ელექტრონის სადგურებისა ქ. თბილისში და ელექტრონის ენერგიის ახალი პროექტი ელექტრონის სადგურების პატრონთა კავშირის ცნობებით

ამ ჟამად ქ. თბილისში არსებობს 17 ელექტრონის სადგური. ეს სადგურები ეკუთვნიან ქვემოთ დასახელებულ პატრონთ (ფირმებს): 1 **ნ. ა. ადამოვს** 2 **ხანხ ხალნაკჯიხის** (არტისტიულ საზოგადოება) 3 **ამპერ** 4 **ხამოძრაო**, 5 და 6 **კირაკოზოვი** (1 და 2 სადგური) 7 **კულონ** 8 **მიწათ-მოქმედების სამინისტრო**, 9, 10, 11 და 12 **მოტორ** (4 სადგური 1 და 2 მადათოვის, დიდუბისა და ავლაბრის) 13 **ნადიროვის სირიუს**, 15 **ელექტრონის ძალა** ყორღანოვისა. 16 **ელექტრონის ძალა** დუნაევსკისა და გეცოვისა და 17 **ტერბარხეგოვისა**.

ყველა სადგურებზე გამართულია 62 მანქანა სხვა და სხვა სისტემისა და ძლიერებისა საზოგადო სადალო ძლიერება ყველა მანქანებისა უდრის 3509 ცხენის ძალას; თითოეულ მანქანის ძლიერების დალათ იგულისხმება ძალა, რომელიც აღნიშნა მანქანის გამკეთებელმა ქარხანამ და რომელიც დაწერილია მანქანის დაფზე.

62 მანქანათა შორის ზოგიერთი სხვა და სხვა მიზეზისა გამო, არ მუშაობს 21 მანქანა. მანქანების უმუშავრობის მიზეზებია სხვა და სხვა გაფუჭება, რის გამოც მანქანები ვეღარ მუშაობენ. დანარჩენი მანქანები იმდენათ დაძველდნენ და დაუძლურდნენ, რომ თვისი სრული ძლიერების მუშაობით აღარ შეუძლიათ განძრახული მუშაობის აღსრულება, ამიტომ მათი ნამდვილი ძალა, ესე იგი ძალა ელექტრონის სადგურებისა შეადგენს სულ 2009 ცხენის ძალას, ანუ 57% საზოგადო სადალო ძლიერებისას. აღნიშნულ პირობების მიხედვით ყველა სადგურებიდგან შესაძლებელია ელექტრონის ძალის გაცემა ერთდროულად და მაქსიმალურათ 1271,4 კილოვატ-საათი. მარტო ერთ სადგურზე ნამდვილი ძლიერება შედარებით დაფზე აღნიშნულ ძლიერებასთან უდრის 079. დანარჩენ სადგურებისთვის ეს შეთანხმება გამოიხატება შემდეგ ნაირათ: 0,72; 0,71; 0,69; 0,67; 0,65; 0,64; 0,62; 0,56; 0,54; 0,5; 0,49; 0,41; 0,39; 0,21 და 0,16.

5 სადგურზე მუშაობენ ყველა მანქანები. დანარჩენ სადგურებზე მომუშავე და გაჩერებულ მანქანების რაოდენობის რიცხვი შემდეგია:

4	მანქანიდან	მუშაობს	3/2
3	"	"	2
3	"	"	1/2
5	"	"	3
6	"	"	4
6	"	"	3
4	"	"	2
5	"	"	1
5	"	"	4

რემონტის ხარჯი წარმოადგენს ყოველი სადგურისთვის უპირველეს და ფრიად საჭირო ხარჯს.

ზემოთ იყო აღნიშნული, რომ 21 მანქანისათვის ანუ 34 პროც. საერთო რიცხვის მანქანებისთვის საჭიროა კაპიტალური რემონტი.

ყველა მანქანები ასე თუ ისე ძველებია, რადგანაც 5 წელიწადზე მეტია რაც ახალი მანქანები თითქმის არავის არ დაუდგავს. ამ მანქანებმა უკვე გაათავეს თვისი სამსახური და სამართალი მოითხოვს, რომ შეცვლილიყვნენ ახალი მანქანებით. მაგრამ ეხლანდელი გარემოების გამო ეს ყოვლად შეუძლებელია.

ელექტრონის სადგურების პატრონები იძულებულნი არიან როგორმე აწარმოვონ თავიანთი მანქანები განუწყვეტელი შეკეთებით.

მრავალი მანქანა აღარ მუშაობს და გაჩერებულია იმის გამო, რომ მანქანის ნაწილები გაცვდა დიდის ხნის მუშაობით და ამიტომ ხშირად იმტვრევა.

თუმცა ელექტრონის სადგურები თანდათან უმატებენ ფასს ელექტრონის ძალაზე, მაგრამ მაინც სადგურების პატრონთ არავითარი შეძლება არა აქვთ შეაკეთონ რიგიანათ მანქანები.

უწინ მანქანების პატრონები ხარჯავდნენ მანქანების შეკეთებისთვის 10 პროც., ეს პროცენტი ძლივს ყოფნიდა ჩვეულებრივს რემონტს.

ამჟამათ ელექტრონის სადგურების პატრონებმა ითხოვეს, რომ რემონტისთვის ნება მიეცეთ დახარჯონ 20 პროც. ერთის კილოვ.—საათის ღირებულებისა.

ელექტრონის სადგურების პატრონთა ანგარიშით ეხლანდელი დროის მიხედვით (იგულისხმება მიმავალი წლის 1 იანვარი) ფასი კილოვ.—საათისა ელექტრონის სადგურის პატრონისთვის არის 20 მან. 40 კაპ. ეს ფასი შესდგება ასე:

1. ნავთი და სხვა და სხვა გასაწმენდი და მანქანისთვის საჭირო მასალა. 3 მან. 42 კ.
2. ხარჯი მოსამსახურეთა და მუშებისთვის. 13 მ. 25 კ.
3. დანარჩენ ხარჯები (წყალი, კონტორის ხარჯები, დაზღვევა და სხვა წვრილი ხარჯი 37 კაპ.

სულ 20 მან. 40 კაპ.

გარდა ამისა, სადგურის პატრონის მოგება—10 პროც., გადასახადი 3 პროც., ზარალი აბონენტებისაგან 3 პროც., სულ 16 პროც., საერთო შემოსავლიდგან. 3 მან. 26 კ.

სულ 23 მან. 70 კაპ.

ქალაქის გადასახადი 5 პროც., საერთო ჯამისა 23 მან. 70 კაპ. 1 მან. 18 კაპ. ამ ანგარიშით ღირებულება კილოვ. საათისა ჩაითვლება 24 მან. 88 კაპ.

ინჟინერი მ. ბრაილოვსკი.

შეცდომის გასწორება.

ჩვენი გაზეთის 15 თებერვლის ნომერში დაბეჭდილია წერილი ბ-ნი ბ. ვ—ძისა ასეთი სათაურით: „პირადი გადასახადები“, უნდა იყოს „პირდაპირი გადასახადები“.

[illegible] სტამბა „ცხოვრება“ კალანდაძისა, გაბაშვილის შესახვევი № 4.